

1. SLEUTELGEGEVENS UIT DE NATIONALE REKENINGEN

Hierna volgt een beknopt overzicht van de nationale rekeningen volgens de ESR 1995-methodologie. Eerst worden de grote aggregaten voor het geheel van de economie besproken. Daarna volgt een synthetische beschrijving van de nationale rekeningen vanuit drie invalshoeken: productie, bestedingen en inkomen.

1.1 GLOBALE SYNTHESE

In het jaar 2000 steeg het bruto binnenlands product (bbp) met 4,0 pct. in volume, 1 procentpunt meer dan in 1999. Die hoge economische groei werd vooral ondersteund door de consumptieve bestedingen van de gezinnen die met 3,9 pct. vooruit gingen. Terwijl de spaarquote van de gezinnen in 1999 nog lichtjes steeg, daalde deze vorig jaar tot 15,2 pct. van het beschikbaar inkomen.

De reële groei van de consumptieve bestedingen van de overheid vertraagde in 2000 tot 2,5 pct. tegen 3,2 pct. in 1999.

De reële groei van de investeringen in vaste activa kent een gestage daling sedert een piek in 1997 en bereikte in 2000 slechts 2,6 pct.

Zowel de uitvoer als de invoer van goederen en diensten in reële termen zijn in 2000 met 9,7 pct. opgelopen, ongeveer tweemaal zo snel als het jaar voordien. De bijdrage van de netto-uitvoer tot de verandering van het bbp bedroeg in 2000 0,5 pct.

Voor het eerst sedert er sinds het midden de jaren vijftig nationale rekeningen worden opgesteld kende de overheid een begrotingsoverschot en dit ten belope van 0,1 pct. van het bbp.

Het aantal werkzame personen steeg in 2000 tot 3.918.000 personen (binnenlands concept), een stijging met 1,6 pct. in vergelijking met 1999. Het aantal werknemers nam toe met 64.400 eenheden terwijl het aantal zelfstandigen daalde met 2.200 eenheden. Het aandeel van de zelfstandigen in de totale werkgelegenheid is sedert het bereiken van een piek in 1995 en 1996 van 18,8 pct. stelselmatig gedaald. In 2000 vertegenwoordigde hun aandeel 17,5 pct.

SLEUTELGEGEVENS UIT DE NATIONALE REKENINGEN

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Tegen prijzen van 1995, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar</i>						
Bruto binnenlands product		1,2	3,6	2,2	3,0	4,0
Consumptieve bestedingen huishoudens		1,2	2,0	2,9	2,1	3,9
Consumptieve bestedingen overheid		2,4	0,3	1,5	3,2	2,5
Bruto-investeringen in vaste activa		1,3	6,8	4,3	3,3	2,6
Uitvoer van goederen en diensten		2,9	6,1	5,8	5,0	9,7
Invoer van goederen en diensten		2,5	5,1	7,5	4,1	9,7
<i>Tegen lopende prijzen, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar</i>						
Bruto nationaal inkomen		2,4	5,0	4,2	4,4	5,9
Bruto binnenlands product		2,4	5,0	3,9	4,3	5,4
Consumptieve bestedingen huishoudens		3,3	3,8	4,2	3,1	6,2
Consumptieve bestedingen overheid		3,7	2,6	3,7	4,8	5,1
Bruto-investeringen in vaste activa		2,4	7,8	4,8	5,7	6,8
Uitvoer van goederen en diensten		4,7	11,0	4,6	5,0	20,3
Invoer van goederen en diensten		5,2	10,9	5,0	4,8	22,7
<i>Procenten bbp</i>						
Vorderingentekort van de overheid	-4,4	-3,7	-2,0	-0,8	-0,6	0,1
<i>Procenten van het bruto beschikbare inkomen van de huishoudens</i>						
Brutobesparingen van de huishoudens	20,2	18,2	17,2	16,3	16,7	15,2
<i>Gemiddeld aantal werkzame personen gedurende het jaar (in duizenden)</i>						
Binnenlandse werkgelegenheid	3.713,8	3.728,4	3.756,5	3.801,3	3.855,8	3.918,0
waarvan: Zelfstandigen	699,2	702,7	699,4	692,6	687,6	685,4
Loontrekkenden	3.014,6	3.025,7	3.057,1	3.108,7	3.168,2	3.232,6

1.2 PRODUCTIE

De groei tegen constante prijzen van de bruto toegevoegde waarde van de landbouw, bosbouw en visvangst viel in 2000 terug tot -2,2 pct. Deze terugval is vooral toe te schrijven aan de achteruitgang van de plantaardige productie.

De groei tegen constante prijzen van de toegevoegde waarde van de industrie en energie bedroeg 3,2 pct. in 2000 tegen 2,2 pct. in 1999. Die groei was echter ongelijk gespreid over de verschillende bedrijfstakken. De vervaardiging van elektrische en elektronische apparaten en instrumenten (22,6 pct.), de vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen (9,3 pct.) en de houtindustrie (7,9 pct.) kenden een sterke groei. De vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen (-27,8 pct.), van leer en leerproducten (-15,0 pct.), van textiel en textielproducten (-5,0 pct.) en van voedings- en genotsmiddelen (-2,0 pct.) viel terug.

Voor de bouwnijverheid was het jaar 2000 een uitstekend jaar: de toegevoegde waarde in reële termen nam met 9,1 pct. toe.

Sedert 1995 neemt de toegevoegde waarde in reële termen van de handel, horeca, herstellingen, transport en communicatie steeds sneller toe om 4,7 pct. te bereiken in 2000. Vooral het transport en de communicatie lieten hoge groeicijfers optekenen (7,0 pct.).

Na een verzwakking in 1999 steeg in 2000 de toegevoegde waarde tegen constante prijzen van de financiële instellingen, de handel in onroerende goederen, verhuur en zakelijke dienstverlening met 4,3 pct tegen 2,0 pct het jaar voordien.

In de andere diensten versnelde de groei in reële termen in vergelijking met de vorige jaren tot 2,5 pct. in 2000. Vooral de bedrijfstakken overige gemeenschapsvoorzieningen en sociaal-culturele en persoonlijke diensten (4,5 pct.) en gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (4,3 pct.) zijn de sterkste groeiers.

PRODUCTIE

NACE-BEL		1996	1997	1998	1999	2000
<i>Tegen prijzen van 1995, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar</i>						
A+B	Landbouw; bosbouw en visserij	-2,4	3,7	4,8	5,7	-2,2
C+D+E	Industrie en energie	3,4	6,6	1,6	2,2	3,2
F	Bouwnijverheid	-2,8	3,7	-2,3	2,8	9,1
G+H+I	Handel, reparatie van auto's en consumentenartikelen; hotels en restaurants; vervoer en communicatie	-3,4	0,7	0,9	2,1	4,7
J+K	Financiële instellingen; exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur en zakelijke dienstverlening	3,5	5,2	4,5	2,0	4,3
L+M+N+O+P	Overige dienstverlening	0,4	0,6	1,3	2,4	2,5

1.3 BESTEDINGEN

In 2000 bedroeg de reële groei van de consumptieve bestedingen van de huishoudens 3,9 pct. Er werd vooral meer besteed aan communicatie (19,3 pct.), financiële diensten (20,0 pct.), verzekeringen (12,6 pct.), audio-, video-, foto- en gegevensverwerkingsapparaten (11,3 pct.).

De consumptieve bestedingen tegen constante prijzen van de overheid stegen in 2000 met 2,5 pct. tegen 3,2 pct. in 1999.

De groei van de investeringen vertraagde sinds 1997 en

bedroeg vorig jaar 2,6 pct. in reële termen. De groei van de investeringen was hoog in de vervaardiging van rubber of kunststof (16,0 pct.), van machines, apparaten en werktuigen (11,4 pct.) en van pulp, papier en papierwaren (8,9 pct.). In de helft van de bedrijfstakken daalden de investeringen. Deze daling is het sterkst uitgesproken in de overige industrie (-12,9 pct.), de vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten (-12,9 pct.), de houtindustrie (-12,8 pct.) en in het onderwijs (-11,2 pct.).

De reële groei van zowel de uitvoer als de invoer bedroeg vorig jaar 9,7 pct., een opmerkelijke versnelling tegenover 1999.

BESTEDINGEN

	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Tegen prijzen van 1995, veranderingpercentages t.o.v. het voorgaande jaar</i>					
Consumptieve bestedingen	1,5	1,5	2,5	2,4	3,4
waarvan: Huishoudens	1,2	2,0	2,9	2,1	3,9
Overheid	2,4	0,3	1,5	3,2	2,5
Bruto-investeringen	-1,5	7,6	6,0	1,5	4,9
waarvan: Bruto-investeringen in vaste activa	1,3	6,8	4,3	3,3	2,6
Voorraadwijzigingen (*)	-0,6	0,1	0,3	-0,4	0,5
Uitvoer van goederen en diensten	2,9	6,1	5,8	5,0	9,7
Invoer van goederen en diensten	2,5	5,1	7,5	4,1	9,7

(*) Bijdrage aan de groei van het bbp.

1.4 INKOMENS

In het jaar 2000 bereikte het bruto nationaal inkomen 10.263 miljard frank tegen 9.694 miljard in 1999, een groei van 5,9 pct. Het bbp tegen lopende prijzen bedroeg 10.018 miljard frank, een stijging met 5,4 pct. in vergelijking met het jaar voordien.

De beloning van werknemers is in 2000 met 5,3 pct. opgelopen, een lichte versnelling tegenover het jaar voordien (5,1 pct.).

De huur van de huishoudens (zowel toegerekende en betaalde) ging met 2,8 pct. vooruit en het bruto gemengde

inkomen met 3,7 pct. Het gezamenlijke bruto exploitatieoverschot van de bedrijven, de overheid en de instellingen zonder winsttoogmerk t.b.v. huishoudens steeg van 1.929 miljard frank in 1999 tot 2.073 miljard in 2000, een stijging met 7,4 pct.

De belastingen op productie en invoer stegen met 5,0 pct. terwijl de subsidies slechts met 1,4 pct. toenamen, van 175 tot 178 miljard frank.

Het saldo van de primaire inkomens ontvangen uit het buitenland, dat het verschil maakt tussen de binnenlandse productie en het nationaal inkomen, steeg in 2000 tot 245 miljard frank.

INKOMENS

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Tegen lopende prijzen, in miljarden franken</i>						
Beloning van werknemers	4.244	4.327	4.500	4.660	4.897	5.155
Toegerekende en betaalde huur	631	652	671	687	705	724
Bruto gemengd inkomen	736	746	772	785	803	833
Bruto exploitatieoverschot	1.632	1.651	1.768	1.885	1.929	2.073
Belastingen op productie en invoer	1.083	1.144	1.216	1.259	1.343	1.411
Subsidies	-164	-164	-156	-163	-175	-178
Bruto binnenlands product	8.162	8.357	8.772	9.112	9.502	10.018
Saldo van de transacties met het buitenland	140	141	148	178	192	245
Nettobeloning van werknemers ontvangen uit het buitenland (+)	108	108	112	114	113	124
Belastingen op productie en invoer (-)	90	84	89	90	88	97
Subsidies (+)	41	34	33	30	35	28
Netto inkomen uit vermogen ontvangen uit het buitenland (+)	81	83	92	125	134	189
Bruto nationaal inkomen	8.302	8.498	8.920	9.290	9.694	10.263

2. REVISIE 2001

2.1 INLEIDING

De Belgische nationale rekeningen werden voor het eerst volgens de ESR 1995-methodologie gepubliceerd in 1998, en dit vanaf het referentiejaar 1995. Sindsdien werden meer verfijnde methodes ontwikkeld en zijn nieuwe gegevensbronnen beschikbaar gekomen, wat een revisie van de rekeningen noodzakelijk heeft gemaakt.

Revisies van gepubliceerde reeksen zijn onvermijdelijk omdat bvb. recentere en meer definitieve brongegevens beschikbaar komen, de berekeningsmethodes verbeterd worden, of de classificaties wijzigen. De revisiepolitiek moet streven naar een zo harmonieus mogelijk evenwicht tussen stabiliteit en kwaliteit. Doorgaans wordt een onderscheid gemaakt tussen regelmatige herzieningen, die jaarlijks doorgevoerd worden en voornamelijk

betrekking hebben op het in een vorige campagne laatst berekende jaar, enerzijds, en occasionele revisies, die noch een voorafbepaalde regelmaat noch op een vooraf gespecificeerde periode betrekking hebben, anderzijds.

De "revisie 2001" is tot stand gekomen naar aanleiding van een betere exploitatie en harmonisatie van brongegevens voor de nationale rekeningen, gekoppeld aan enkele methodologische verbeteringen. De revisie is gebeurd vanaf de rekeningen voor het jaar 1995, en wordt geïllustreerd aan de hand van de bedragen voor 1997¹. In de toekomst zullen revisies doorgevoerd worden conform de gemeenschappelijke revisiepolitiek die tussen de Lidstaten en Eurostat zal overeengekomen worden.

Na een algemeen overzicht van de wijzigingen van het bruto binnenlands product (bbp) en het bruto nationaal inkomen (bni) tengevolge van de revisie, worden de drie berekeningsmethodes van het bbp nader toegelicht. Daarna worden de overgangskomponenten tussen het bbp en het bni behandeld.

---

¹ Een gedetailleerde beschrijving van de methode om het bruto binnenlands product en het nationaal inkomen te berekenen, geïllustreerd met bedragen voor 1997, zal binnenkort op de website van de NBB beschikbaar zijn.

Overzicht van de wijzigingen
(jaar 1997, miljoenen BEF)

Omschrijving	code	Vóór revisie (a)	Na revisie (b)	Impact van de revisie (b)-(a)	%
PRODUCTIEOPTIEK					
Productie van goederen en diensten (basisprijzen)	P.1	18 274 320	18 334 243	59 923	0,3%
Intermediair verbruik (aankooprijzen)	P.2	10 481 028	10 496 728	15 700	0,1%
Bruto toegevoegde waarde (basisprijzen)	B.1g	7 793 292	7 837 515	44 223	0,6%
Productgebonden belastingen	D.21	1 036 204	1 036 620	416	0,0%
Productgebonden subsidies (-)	D.31	102 485	102 557	72	0,1%
BESTEDINGSOPTIEK					
Consumptieve bestedingen	P.3	6 551 855	6 607 931	56 076	0,9%
Consumptieve bestedingen van de huishoudens	P.3_S.14	4 580 218	4 636 575	56 357	1,2%
Consumptieve bestedingen van de IZW's	P.3_S.15	114 471	114 471	0	0,0%
Consumptieve bestedingen van de overheid	P.3_S.13	1 857 166	1 856 885	-281	0,0%
Bruto kapitaalvorming	P.5	1 781 556	1 777 966	-3 590	-0,2%
Investerings in vaste activa	P.51	1 801 597	1 788 973	-12 624	-0,7%
Veranderingen in voorraden	P.52	-20 041	-11 007	9 034	
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	P.53				
Uitvoer van goederen en diensten	P.6	6 608 300	6 544 785	-63 515	-1,0%
Invoer van goederen en diensten (-)	P.7	6 214 700	6 159 104	-55 596	-0,9%
INKOMENSOPTIEK					
Beloning van werknemers	D.1	4 486 504	4 499 627	13 123	0,3%
Bruto exploitatieoverschot en bruto gemengd inkomen	B.2g+B.3g	3 180 788	3 211 933	31 145	1,0%
Belastingen op productie en invoer	D.2	1 215 333	1 215 749	416	0,0%
Subsidies (-)	D.3	155 614	155 731	117	0,1%
Bruto binnenlands product (bbp)	B.1g	8 727 011	8 771 578	44 567	0,5%
Beloning van werknemers ontvangen van het buitenland	D.1	136 300	138 432	2 132	1,6%
Beloning van werknemers betaald aan het buitenland (-)	D.1	26 800	26 747	-53	-0,2%
Belastingen op productie en invoer betaald aan het buitenland (-)	D.2	89 131	89 495	364	0,4%
Subsidies ontvangen van het buitenland	D.3	33 334	33 406	72	0,2%
Inkomen uit vermogen ontvangen uit het buitenland	D.4	1 066 128	965 601	-100 527	-9,4%
Inkomen uit vermogen betaald aan het buitenland (-)	D.4	1 052 392	873 266	-179 126	-17,0%
Bruto nationaal inkomen (bni)	B.5g	8 794 450	8 919 509	125 059	1,4%

2.2 AANPASSINGEN MET INVLOED OP HET BRUTO BINNENLANDS PRODUCT (BBP)

NACE-secties en de institutionele sectoren zijn de wijzigingen tussen de vorige en de huidige versie doorgaans beperkt.

2.2.1 Productieoptiek

De wijzigingen worden hierna besproken op het niveau van de meest gedetailleerde bedrijfstakindeling (SUT-takken) waarvoor de aggregaten volgens de concepten van de nationale rekeningen berekend worden.

2.2.1.1 Overzicht van de wijzigingen

Op het niveau van de kruiselingse classificatie tussen de

**Productieoptiek - Bruto toegevoegde waarde en andere componenten van het bbp
(1997, miljoenen BEF)**

NACE	Vóór revisie (a)						Na revisie (b)						Impact van de revisie (b)-(a)					
	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	S.11 S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	
A	21506			110974		132480	21172			109615		130787	-334	0	0	-1359	0	-1693
B	1965			219		2184	1965			219		2184	0	0	0	0	0	0
C	13785			103		13888	13785			103		13888	0	0	0	0	0	0
D	1581000		663	34771		1616434	1580984		663	34787		1616434	-16	0	0	16	0	0
E	246905			9		246914	246914			0		246914	9	0	0	-9	0	0
F	309858			87085		396943	309858			87085		396943	0	0	0	0	0	0
G	841277		53	115176		956506	841277		53	115176		956506	0	0	0	0	0	0
H	79285			46901		126186	79285			46901		126186	0	0	0	0	0	0
I	546657			12744		559401	546657			12744		559401	0	0	0	0	0	0
J		523409		13113		536522		517703		13113		530816	0	-5706	0	0	0	-5706
K	631582			993272	2333	1627187	634644			1034434	2333	1671411	3062	0	0	41162	0	44224
L			652149			652149			650353			650353	0	0	-1796	0	0	-1796
M	3836		525550	481	6149	536016	3836		525550	481	6149	536016	0	0	0	0	0	0
N	344028			122023	33886	499937	347269			122023	33886	503178	3241	0	0	0	0	3241
O	130270			25646	40228	196144	130270			25646	40228	196144	0	0	0	0	0	0
P				43951		43951				43951		43951	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	4751954	523409	1178415	1606468	82596	8142842	4757916	517703	1176619	1646278	82596	8181112	5962	-5706	-1796	39810	0	38270
IGDFI (-)						349550						343597						-5953
D.21 (+)						1036204						1036620						416
D.31 (-)						102485						102557						72
Bbp						8727011						8771578						44567

De NACE-codes worden verklaard in paragraaf 2.2.1

2.2.1.2 NACE A Landbouw, jacht en bosbouw

2.2.1.2.1 SUT 01A1 (NACE 01) Landbouw, jacht en aanverwante diensten

De daling (-1.693 miljoen frank) van de toegevoegde waarde van de landbouw is te wijten aan de herziening van een aantal basisgegevens, hoofdzakelijk op het gebied van de melkproductie.

2.2.1.3 NACE J Financiële activiteiten

2.2.1.3.1 SUT65A2 (NACE 65.1 en 65.2) Financiële instellingen

Bij de berekening van de toegevoegde waarde van de tak financiële instellingen (SUT 65A2) werden meerdere aanpassingen doorgevoerd.

De eerste heeft betrekking op de herklassering van institutionele eenheden uit de NACE-BEL 65.23 'Overige financiële instellingen' naar de NACE-BEL 74.151 'Managementactiviteiten van holdings en coördinatiecentra'. Voor het merendeel van de holdings die waren opgenomen onder de NACE-BEL 65.231 'financiële holdings' (S.123) is na onderzoek van hun participaties gebleken dat zij in feite niet-financiële houdstermaatschappijen zijn en geklasseerd moeten worden onder NACE-BEL 74.151 (S.11). Omgekeerd bevonden er zich een aantal financiële holdings in de institutionele sector S.11; deze werden geherklasseerd in de NACE-BEL 65.231. Bovendien zijn de portefeuillemaatschappijen² (NACE-BEL 65.234) in hun totaliteit ondergebracht in de NACE-BEL 74.151.

Gezien de aard van hun activiteiten in het vlak van intermediaat, is de berekening van 'Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs' (IGDFI) niet gerechtvaardigd, waardoor ook de imputatie van IGDFI voor de financiële holdings en portefeuillemaatschappijen achterwege wordt gelaten.

Tenslotte, is de productie van de instellingen voor collectieve belegging berekend op basis van de gegevens afkomstig van de Commissie voor Bank en Financien. Voordien was de productie berekend op basis van een raming van zowel de betaalde en ontvangen commissies als van de werkingskosten van de instellingen voor collectieve belegging. In de herziene reeksen zijn in de output enkel de commissies en de andere bedrijfsopbrengsten opgenomen. De breuk in de reeks die werd veroorzaakt door de toepassing van deze nieuwe methodologie is belangrijk en heeft aanleiding gegeven tot een retropolatie voor de periode 1995-1997.

² Portefeuillemaatschappijen hebben, in tegenstelling tot de holdings, niet de bedoeling de controle te verwerven over de ondernemingen waarin zij deelnemen.

Door deze aanpassingen ligt de toegevoegde waarde in de SUT-tak 65A2 12.209 miljoen frank lager dan voorheen.

2.2.1.3.2 SUT 66A2 (NACE 66) Verzekeringswezen

De voorzieningen voor levensverzekeringen zijn gecorrigeerd om rekening te houden met de boekhoudkundige registratieproblemen die zich voordoen bij de overdracht van reserves tussen verzekeringsondernemingen. In het geval van fusie of overname overhandigt de opgenomen/opgekochte onderneming niet langer een boekhoudkundig schema aan de Controledienst voor Verzekeringen, terwijl de fuserende/overnemende onderneming niet altijd de reserves van levensverzekeringen van de opgenomen/opgekochte onderneming registreert in de eigen rekeningen. Gevalsstudies naar de boekhoudkundige registratie van deze overdrachten hebben toegelaten de bedragen in de nationale rekeningen te corrigeren.

Het effect van deze rechtzetting is een opwaartse bijstelling van de productie en de toegevoegde waarde ten belope van 6.503 miljoen frank.

Als gevolg van de revisie in de productie van levensverzekeringen (cf. 2.1.3.2.), is de private consumptie van 'verzekeringen' (COICOP 125) gestegen met het bedrag van deze correctie (6.053 miljoen frank in 1997), aangezien de uitvoer van deze diensten, geregistreerd in de betalingsbalans, identiek is gebleven.

2.2.1.4 NACE K Onroerende goederen, verhuur en diensten aan bedrijven

2.2.1.4.1 SUT 70A1 (NACE 70.1, 70.2 en 70.3) Verhuur en handel in onroerende goederen

De revisie in de SUT-tak 70 A1 'Verhuur en handel in onroerende goederen' is het gevolg van de integratie van huurgelden ontvangen door particulieren voor de verhuur van gebouwen aan ondernemingen. Hierdoor stijgt de toegevoegde waarde met 41 162 miljoen frank.

2.2.1.4.1 SUT 74F1 (NACE 74.6-74.8) Opsporings- en beveiligingsdiensten, industriële reiniging en diverse dienstverlening aan bedrijven

De revisie in de SUT 74F1 is toe te schrijven aan de opname van de toegevoegde waarde van ondernemingen waarvan de activiteit niet is gekend. Voordien werd deze toegevoegde waarde niet verwerkt. Hierdoor stijgt de toegevoegde waarde in deze tak met 3.062 miljoen frank.

2.2.1.5 NACE I openbaar bestuur

De neerwaartse aanpassing van de toegevoegde waarde in de bedrijfstakken 'Overheid' (SUT 75A3, 75B3, 75C3) (-1.796 miljoen frank) is enkel te wijten aan het vervangen van voorlopige gegevens door definitieve gegevens.

2.2.1.6 NACE N gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

2.2.1.6.1 SUT 85A1 (NACE 85.1) Gezondheidszorg

De toegevoegde waarde van de ziekenhuizen (NACE-BEL 85.11) werd herzien. De productie en het intermediair verbruik van de ziekenhuizen werden voorheen berekend op basis van de geaggregeerde jaarrekeningen van de ziekenhuizen die werden overgemaakt aan het Ministerie van Volksgezondheid. De lonen uitbetaald door de ziekenhuizen werden geraamd vertrekkende van de RSZ en RSZPPO-bestanden. Aangezien deze laatste hoger³ waren dan de lonen die werden bekomen uit de geaggregeerde rekeningen van de ziekenhuizen, werden de productie en het intermediair verbruik vermeld in de jaarrekeningen van de ziekenhuizen opgehoogd op basis van de verhouding RSZ(PPO)-lonen/lonen jaarrekeningen.

Van deze methode werd dus afgestapt. Door een vergelijking van de lijst van de eenheden aanwezig in de twee bronnen (Ministerie van Volksgezondheid en Sociale zekerheid) en een onderzoek naar hun effectief uitgevoerde activiteit dienden een aantal eenheden te worden geherklasseerd en is de toegevoegde waarde van de SUT tak 85A1 (gezondheidszorg) met 14.337 miljoen frank naar beneden herzien.

2.2.1.6.2 SUT 85C1 (NACE 85.3) Maatschappelijke dienstverlening, markt

De toegevoegde waarde van de bedrijfstak

'maatschappelijke dienstverlening' (SUT 85C1) is opwaarts herzien ten gevolge van een herrekening van de toegevoegde waarde van de OCMW-rusthuizen (NACE-BEL 85.315).

In tegenstelling tot andere niet-financiële ondernemingen actief in de NACE-BEL 85.315 waren de gegevens met betrekking tot de OCMW-rusthuizen totnogtoe onvolledig. In een aantal gevallen hebben OCMW-rusthuizen en de OCMW's waarvan ze afhangen, een verschillend RSZPPO-nummer. Is dit het geval dan stelt de raming van de toegevoegde waarde en de loonmassa geen probleem. In de meeste gevallen hebben de OCMW-rusthuizen echter geen afzonderlijk aansluitingsnummer in de sociale zekerheid waardoor hun loonmassa en activiteit niet gekend is. Om hieraan te verhelpen werd (vóór revisie) de toegevoegde waarde van de NACE-BEL 85.315 opgehoogd met een bedrag van 7.368 miljoen frank (dit bedrag was geraamd op basis van de resultaten van een enquête gehouden bij een staal van gemeenten en geëxtrapoleerd tot de ganse populatie).

Op basis van meer precieze gegevens van de RSZPPO is gebleken dat de loonmassa van de OCMW-rusthuizen zonder apart aansluitingsnummer 16.894 miljoen frank vertegenwoordigt (ongeveer 85 pct. van de totale loonmassa van de OCMW-rusthuizen) en dat die loonmassa nergens was opgenomen (cf. 2.2.2.2.2 Bezoldigingen SUT 85C1/C5). Derhalve diende de activiteit van de OCMW-rusthuizen volledig te worden herzien en werd de toegevoegde waarde van de tak 85C1 opgehoogd met 17.578 miljoen frank.

---

³ Het globaal bedrag aan lonen volgens de RSZ en RSZPPO was hoger dan het bedrag aan lonen afkomstig van het Ministerie van Volksgezondheid aangezien het eerste berekend was vertrekkende van het repertorium, dat meer aangevers bevat voor deze NACE-BEL dan het aantal erkende ziekenhuizen die zijn opgenomen in de geaggregeerde rekeningen.

2.2.2 Inkomensoptiek

2.2.2.1 Overzicht van de wijzigingen

Inkomensoptiek 1997

(a) Inkomensoptiek - Vóór revisie (1997, miljoenen BEF)

		S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1
D.1	Beloning van werknemers	2 956 243	295 262	1 028 215	126 980	79 804	4 486 504
D.29	Niet-productgebonden belastingen op productie	90 786	7 983	0	79 961	399	179 129
D.39 (-)	Niet-productgebonden subsidies	46 183	2 595	0	4 351	0	53 129
B.2g+B.3g	Bruto expl.overschot + Gemengd inkomen	1 751 108	222 759	150 200	1 403 878	2 393	3 530 338
IGDFI (-)	Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs						349 550
D.21	Productgebonden belastingen						1 036 204
D.31 (-)	Productgebonden subsidies						102 485
Bbp	Bruto binnenlands product						8 727 011
D.1	Beloning van werknemers						4 486 504
D.2	Belastingen op productie en invoer						1 215 333
D.3 (-)	Subsidies						155 614
B.2g + B.3g (*)	Bruto expl.overschot + Gemengd inkomen						3 180 788
Bbp	Bruto binnenlands product						8 727 011

(*) Na verrekening van het negatief exploitatieoverschot t.g.v. de imputatie van IGDFI.

(b) Inkomensoptiek - Na revisie (1997, miljoenen BEF)

		S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1
D.1	Beloning van werknemers	2 970 422	295 885	1 026 419	127 097	79 804	4 499 627
D.29	Niet-productgebonden belastingen op productie	90 219	8 560	0	79 951	399	179 129
D.39 (-)	Niet-productgebonden subsidies	46 222	2 570	0	4 382	0	53 174
B.2g+B.3g	Bruto expl.overschot + Gemengd inkomen	1 743 497	215 828	150 200	1 443 612	2 393	3 555 530
IGDFI (-)	Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs						343 597
D.21	Productgebonden belastingen						1 036 620
D.31(-)	Productgebonden subsidies						102 557
Bbp	Bruto binnenlands product						8 771 578
D.1	Beloning van werknemers						4 499 627
D.2	Belastingen op productie en invoer						1 215 749
D.3 (-)	Subsidies						155 731
B.2g + B.3g (*)	Bruto expl.overschot + Gemengd inkomen						3 211 933
Bbp	Bruto binnenlands product						8 771 578

**(b)-(a) Inkomensoptiek - Impact van de revisie
(1997, miljoenen BEF)**

		S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1
D.1	Beloning van werknemers	14 179	623	-1 796	117	0	13 123
D.29	Niet-productgebonden belastingen op productie	-567	577	0	-10	0	0
D.39 (-)	Niet-productgebonden subsidies	39	-25	0	31	0	45
B.2g+B.3g	Bruto exploitatieoverschot + Gemengd inkomen	-7 611	-6 931	0	39 734	0	25 192
IGDFI (-)	Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs						-5 953
D.21	Productgebonden belastingen						416
D.31 (-)	Productgebonden subsidies						72
Bbp	Bruto binnenlands product						44 567
D.1	Beloning van werknemers						13 123
D.2	Belastingen op productie en invoer						416
D.3 (-)	Subsidies						117
B.2g + B.3g (*)	Bruto exploitatieoverschot + Gemengd inkomen						31 145
Bbp	Bruto binnenlands product						44 567

2.2.2.2 Beloning van werknemers (D.1)

Onderstaande wijzigingen werden aangebracht bij het ramen van de beloning van werknemers.

2.2.2.2.1 SUT 01A1: Landbouw, jacht en aanverwante diensten

Tot en met de vorige versie van de nationale rekeningen werd de door het Centrum voor Landbouweconomie (CLE) geraamde beloning overgenomen en aangevuld met gegevens van de RSZ voor die activiteiten die niet opgenomen zijn bij het CLE. De raming door het CLE is gebaseerd op het aantal arbeidseenheden volgens de land- en tuinbouw telling van 15 mei (NIS) en urenloonen volgens de loonenquête in de land- en tuinbouw (NIS). Deze laatste enquête bestaat sedert 1996 niet meer, waardoor het CLE de lonen uit 1995 indexeert volgens informatie uit de CAO's voor de land- en tuinbouw. Door de dalende kwaliteit van deze informatie wordt in de huidige versie van de nationale rekeningen niet langer een beroep gedaan op de cijfers van het CLE, maar wordt voortaan de procedure gevolgd die geldt voor de andere bedrijfstakken in S.11 en S.14 (RSZ- en jaarrekeninggegevens). De beloning van werknemers in de bedrijfstak landbouw werd zodoende met 1.238 miljoen frank naar boven herzien.

2.2.2.2.2 SUT 85C1 en 85C5: Maatschappelijke dienstverlening

OCMW-rusthuizen hebben niet steeds een afzonderlijk aansluitingsnummer in de basisbestanden van de sociale zekerheid. Meestal zijn ze opgenomen bij het OCMW waarvan ze afhangen. Hierdoor werden ze tot en met de vorige versie van de nationale rekeningen niet opgenomen bij S.11 en ook niet bij S.13 (de beloning in S.13 wordt afgeleid uit de rekeningen en budgetten van

de diverse overheden). Vanaf deze versie van de nationale rekeningen werd er een correctie doorgevoerd, zodat ook deze eenheden opgenomen worden.

De beloning van werknemers in de bedrijfstak maatschappelijke dienstverlening werd zodoende met 16.894 miljoen frank naar boven herzien.

Overige wijzigingen vloeien voort uit nieuwe versies van de basisgegevens.

2.2.2.3 Bruto exploitatieoverschot en gemengd inkomen (B.2g + B.3g)

Het bruto exploitatieoverschot (B.2g) en het gemengd inkomen (B.3g) worden residueel berekend. De toename aan de toegevoegde waarde (exclusief IGDFI) met 38.207 miljoen frank⁴ en van de beloning voor werknemers (+ 13.123 miljoen frank) en de niet-productgebonden subsidies (D.39) (+ 45 miljoen frank), resulteert in een toename van het bruto exploitatieoverschot en gemengd inkomen met 25.192 miljoen frank.

⁴ Zoals reeds vermeld ligt de incorporatie van de 'professionele' huur in de rekening van de huishoudens hieraan ten grondslag.

2.2.3 Bestedingsoptiek

2.2.3.1 Overzicht van de wijzigingen (1997)

Bestedingsoptiek voor en na revisie (1997, miljoenen BEF)

Code	Omschrijving	Vóór revisie (a)		Na revisie (b)		Impact van de revisie (b)-(a)
P.3	Consumptieve bestedingen		6 551 855		6 607 931	56 076
P.3_S.14	Consumptieve bestedingen door huishoudens		4 580 218		4 636 575	56 357
P.3_S.15	Consumptieve bestedingen door IZW's		114 471		114 471	0
P.3_S.13	Consumptieve bestedingen door de overheid		1 857 166		1 856 885	-281
P.31_S.13	Individuele consumptieve bestedingen door de overheid	1 181 392		1 176 353	-5 039	
P.32_S.13	Collectieve consumptieve bestedingen door de overheid	675 774		680 532	4 758	
						0
P.5	Investerings (bruto)		1 781 556		1 777 966	-3 590
P.51	Investerings in vaste activa		1 801 597		1 788 973	-12 624
P.52	Veranderingen in voorraden		-20 041		-11 007	9 034
P.53	Saldo aankopen en verkopen kostbaarheden					0
P.6-P.7	Netto-uitvoer van goederen en diensten		393 600		385 681	-7 919
P.61	Uitvoer goederen		5 567 600		5 501 688	-65 912
P.62	Uitvoer diensten		1 040 700		1 043 097	2 397
P.71	Invoer goederen		5 219 300		5 163 850	-55 450
P.72	Invoer diensten		995 400		995 254	-146
						0
Bbp	Bruto binnenlands product		8 727 011		8 771 578	44 567

2.2.3.2 Consumptieve bestedingen

2.2.3.2.1 Consumptieve bestedingen door huishoudens

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste wijzigingen in de consumptieve bestedingen door de huishoudens (P3_S.14).

(1997, miljoenen BEF)

COICOP	Omschrijving	Vóór revisie (a)	Na revisie (b)	Impact van de revisie (b)-(a)
011	Voedingsmiddelen	560 828	567 140	6 312
021	Alcoholhoudende dranken	97 809	95 809	-2 000
022	Tabak	75 488	77 488	2 000
031	Kledingartikelen	214 579	217 579	3 000
062	Geneeskundige, tandheeskundige, en paramedische diensten (buiten het ziekenhuis)	55 653	56 869	1 216
063	Verpleging in ziekenhuis	57 837	49 112	-8 725
072	Kosten gekoppeld aan het gebruik van particuliere voertuigen	366 613	372 965	6 352
073	Vervoersdiensten	37 673	40 007	2 334
081	Posterijen	3 851	4 323	472
092	Duurzame recreatiegoederen (caravans, voertuigen, muziekinstrumenten, enz.)	5 109	7 109	2 000
096	Pakketreizen	40 000	97 096	57 096
11	Hotels, restaurants en cafés	256 634	258 184	1 550
124	Maatschappelijke diensten	85 975	82 419	-3 556
125	Verzekeringen	159 907	164 617	4 710
126	Financiële diensten n.e.g.	83 065	70 661	-12 404
127	Andere diensten n.e.g.	68 481	64 481	-4 000
Andere	Andere rubrieken	2 314 966	2 314 966	0
Tot. (Binnenlands)	Uitgaven voor finale consumptie van huishoudens (binnenlands)	4 484 468	4 540 824	56 356
	Uitgaven voor finale consumptie van huishoudens wonend in het buitenland (+)	224 709	224 709	0
	Uitgaven voor finale consumptie van niet in België wonende huishoudens (-)	128 959	128 959	0
Tot. (Nationaal)	Uitgaven voor finale consumptie van huishoudens (nationaal)	4 580 218	4 636 574	56 356

De daling in 1997 met 2.000 miljoen frank in de rubriek COICOP 021 'Alcoholhoudende dranken' en de stijging in 1997 met 2.000 miljoen frank in de rubriek COICOP 022 'Tabak' is te wijten aan het gebruik van de geactualiseerde accijnsbedragen per product die als uitgangspunt dienen voor de raming van deze rubrieken.

De verhoging van de consumptie van 'kledingartikelen' (COICOP 031) met 3.000 miljoen frank is het gevolg van een herschatting van de evolutie van deze consumptie op basis van de verkopen in de detailhandel; oorspronkelijk werden de resultaten van de gezinsbudgetenquête hiervoor gebruikt.

Op het vlak van de gezondheidszorg zijn twee rubrieken gewijzigd: enerzijds, een opwaartse herziening van 'Geneeskundige, tandheeskundige en paramedische diensten (buiten het ziekenhuis)' (COICOP 062) die

voortvloeit uit een herschatting van het aandeel van de gezinnen in de totale kosten van de geneeskundige, tandheeskundige en paramedische diensten en, anderzijds, een vermindering van de rubriek 'Verpleging in ziekenhuizen' (COICOP 063), die samenhangt met de neerwaartse herziening van de productie van de ziekenhuizen (NACE-BEL 85.11).

De revisie met 6.352 miljoen frank van de finale consumptie van de rubriek 'Kosten gekoppeld aan het gebruik van particuliere voertuigen' (COICOP 072) komt voort uit de geactualiseerde waarde van de kosten van huur, onderhoud en reparatie van voertuigen. Bovendien werd het bedrag van de 'Vervoersdiensten' (COICOP 073) in 1997 met 2.334 miljoen frank gewijzigd, door gebruik te maken van nieuwe gegevens van de openbare vervoersmaatschappijen.

De nieuwe versie van de finale consumptie van 'Diensten van posterijen' (COICOP 081: +472 miljoen frank) is gesteund op de jaarrekeningen van de Post, in plaats van op de gezinsbudgetenquôte.

De gezinsbudgetenquôte, die als bron diende voor 'Duurzame recreatiegoederen (caravans, vaartuigen, muziekinstrumenten, enz.)' (COICOP 092) en die weinig representatief is gebleken, is vervangen door het aantal inschrijvingen van nieuwe en tweedehands caravans in België. Voortaan wordt dus de raming van de COICOP 092 gebaseerd op de evolutie van het aantal inschrijvingen van caravans; in 1997 resulteerde dit in een stijging van 2.000 miljoen frank.

Gegeven het feit dat meer dan 90 pct. van de productie (P.1) van reisbureaus en touroperators geconsumeerd wordt door de huishoudens, lijkt de productie van SUT 63A1 het meest geschikt (eerder dan de gezinsbudgetenquôte die vroeger werd gebruikt) om de evolutie van de finale consumptie van 'pakketreizen' (COICOP 096) a-priori te ramen. Voor 1997 betekent dit een verhoging van de finale consumptie van COICOP 096 met 57.095 miljoen frank in vergelijking met de vorige versie.

De hotels en restaurants zijn voortaan het voorwerp van een publicatie in aparte rubrieken (COICOP 111 voor de restaurants en cafés en COICOP 112 voor de hotels). Aangezien de resultaten van de gezinsbudgetenquôte voor deze producten weinig betrouwbaar zijn gebleken en aangezien de finale consumptie van deze producten een zeer belangrijk deel uitmaakt van de productie in de SUT-takken 55A1 en 55B1 is de evolutie van de producten COICOP 111 en COICOP 112 in de nieuwe versie voor 1997 geraamd op basis van de evolutie van hun respectievelijke producties (t.t.z. SUT 55A1 Hotels en SUT 55B1 Restaurants en cafés). Als gevolg hiervan treedt er een stijging op met 1.550 miljoen frank tussen de vorige en de huidige versie.

De consumptieve bestedingen van de 'Maatschappelijke diensten' (COICOP 124) door de huishoudens is naar beneden herzien met 3.556 miljoen frank. Dit is de resultante van twee tegengestelde correcties. De eerste correctie heeft betrekking op de aanpassing van de consumptieve bestedingen van de gezinnen aan de revisie van de productie (P.1) van maatschappelijke dienstverlening (85C1). Hierdoor stijgt de consumptie van de gezinnen met 16.825 miljoen frank. De tweede correctie betreft een herziening naar boven toe van de tussenkomst door de overheid in de kosten van de door de gezinnen geconsumeerde maatschappelijke diensten (tussenkomst door de RIZIV in de gezondheidszorg gepresteerd in de rusthuizen, tussenkomst in de kosten voor kinderopvang, financiering van instellingen voor gehandicapten, etc.). Het resultaat van de tweede correctie is een daling van de consumptieve bestedingen met 20.381 miljoen frank.

Ten gevolge van een correctie die rekening houdt met de fusies en overnames in de activiteit levensverzekeringen (cf. 2.1.3.2), is de private consumptie van 'Verzekeringen' (COICOP 125) in 1997 gestegen met het bedrag van deze correctie, hetzij met 6.053 miljoen frank.

Verbeteringen zijn eveneens doorgevoerd in de berekening van de private consumptie van schadeverzekeringen. De opsplitsing tussen intermediair verbruik en finale consumptie van dit type verzekering is lichtjes aangepast door de input van geactualiseerde gegevens afkomstig van de structuurenquêtes over 1998 en 1999.

De daling van de finale consumptie van 'Financiële diensten n.e.g.' (COICOP 126) is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een aanpassing van de methodologie voor de berekening van de productie (P.1) van instellingen voor collectieve belegging. Voordien werd de productie berekend op basis van de kosten en werd zij integraal toegewezen aan de finale consumptie van de huishoudens. Voortaan is de productie berekend op basis van boekhoudkundige gegevens en stemt zij overeen met de som van de intredecmissies, de uitstapkosten en de andere bedrijfsopbrengsten. Het deel van de productie dat geconsumeerd wordt door de huishoudens wordt bepaald op basis van het houderschap van de aandelen/deelbewijzen die door de ICB werden uitgegeven.

Tenslotte werd het bedrag van de finale consumptie van 'Andere diensten n.e.g.' (COICOP127) in 1997 verminderd met 4.000 miljoen frank. Deze daling vloeit voort uit de reconciliatie van de gegevens van de gezinsbudgetenquôte met de productiegegevens uit de overheidsrekening.

2.2.3.2.2 *Consumptieve bestedingen door de overheid*

De totale consumptieve bestedingen door de overheid zijn bij de revisie nauwelijks herzien, maar dit is wel het geval voor het onderscheid tussen individuele en collectieve bestedingen.

Tot op heden was de functionele opsplitsing van de uitgaven van de overheid niet beschikbaar op het moment van het opstellen van de rekeningen van de overheid. Daaruit volgde dat het onderscheid tussen individuele bestedingen (P.31) en collectieve bestedingen (P.32) als voorlopig diende beschouwd te worden. Nu de tabellen van de uitgaven van de overheid per functie en per transactie zijn opgesteld, is het mogelijk de opsplitsing tussen individuele bestedingen (P.31) en collectieve bestedingen (P.32) beter te realiseren.

2.2.3.3 *Investerings (bruto)*

Er bestaan bijzonder weinig brongegevens om een raming te maken van verkopen van gebruikte vaste activa. Recentelijk is er echter informatie beschikbaar gekomen over de uitvoer van tweedehandse vaste activa in de statistiek van de buitenlandse handel. Hieruit blijkt

dat de bedragen met betrekking tot de verkopen van gebruikte vaste activa onderschat waren in de tot op heden gepubliceerde reeksen. Daarom is er een neerwaartse correctie gebeurd voor de bruto-investeringen in vaste activa voor de voorbije jaren. Voor het referentiejaar 1997 gaat het hier over een correctie van -12.624 miljoen frank.

De voorraadwijzigingen sluiten na de revisie beter aan bij de bedragen uit de jaarrekeningen.

2.2.3.4 Netto-uitvoer van goederen en diensten

De herziening van de in- en uitvoer van goederen en diensten is te verklaren door de integratie van de gegevens van de buitenlandse handel in de betalingsbalans⁵.

De aanbevelingen van de Europese instellingen inzake statistiek schrijven voor dat men zich voor de rubriek "goederen" van de lopende rekening van de betalingsbalans dient te baseren op de gegevens van de buitenlandse handel. Tot dusver werd er in België uitgegaan van de betalingen i.v.m. de verhandelde goederen.

Teneinde de gegevens van de lopende rekening van de betalingsbalans volgens het voor de nationale rekeningen relevante "nationale concept" te bekomen, moeten de in- en uitvoerstromen van goederen volgens het nationale concept worden opgesteld. Om te kunnen overschakelen op het nationale concept, worden de bedragen volgens het "communautaire concept" aan verschillende soorten correcties onderworpen. De belangrijkste correctie betreft de transit naar de lidstaten van de Europese Unie door niet-ingezetenen.

2.3 AANPASSINGEN MET INVLOED OP HET BNI

De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op het inkomen uit vermogen (D.4). De beloning van werknemers ontvangen uit het buitenland is in mindere mate gewijzigd.

2.3.1 Beloning van werknemers (D.1)

De stijging van de bezoldigingen van loontrekkenden ontvangen van de rest van de wereld is het gevolg van een toename van het aantal grensarbeiders die in het Groothertogdom Luxemburg werken.

De daling van de aan het buitenland uitgekeerde lonen met 54 miljoen frank wordt veroorzaakt door de opname van definitieve gegevens.

2.3.2 Belastingen op productie en invoer en subsidies (D.2 en D.3)

De verschillen ten opzichte van de vorige versie (+364 miljoen frank betaalde belastingen, +72 miljoen frank ontvangen subsidies) hebben te maken met de opname van definitieve cijfers in de oktoberversie 2001 voor het jaar 1997.

---

⁵ Een uitgebreide beschrijving van het opstellen van de statistiek van de buitenlandse handel volgens het nationale concept is beschikbaar op <http://www.nbb.be/DQ/N/dq3/histo/ENM0103.pdf>

2.3.3 Inkomen uit vermogen (D.4)

Overzicht van de wijzigingen (1997, miljoenen BEF)

Code	Omschrijving	Vóór revisie (a)	Na revisie (b)	Impact van de revisie (b)-(a)
	Inkomen uit vermogen ontvangen uit het buitenland	1 066 128	965 601	-100 527
D.41	Rente	905 528	859 192	-46 336
D.421	Dividenden	99 800	71 740	-28 060
D.43	Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	60 800	28 265	-32 535
D.44	Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	0	6 404	6 404
	Inkomen uit vermogen ontvangen door het buitenland	1 052 392	873 266	-179 126
D.41	Rente	776 679	661 541	-115 138
D.421	Dividenden	172 200	148 861	-23 339
D.43	Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	100 300	59 651	-40 649
D.44	Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	3 213	3 213	0
	Netto ontvangen uit vermogen	13 736	92 335	78 599
D.41	Rente	128 849	197 651	68 802
D.421	Dividenden	-72 400	-77 121	-4 721
D.43	Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	-39 500	-31 386	8 114
D.44	Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	-3 213	3 191	6 404

2.3.3.1 Rente (D.41)

De door België netto ontvangen rente uit het buitenland werd opwaarts herzien met 68.802 miljoen frank.

Voor de compilatie van de intersectoriële rentestromen werd een nieuwe ramingsmethode ontwikkeld voor de intresten betaald door en aan het buitenland. Voortaan worden de intresten geraamd door het toepassen van marktgerelateerde rendementen op het totale bedrag aan uitstaande vorderingen en schulden t.o.v. de rest van de wereld. Voordien werden deze intresten deels afgeleid uit de door andere sectoren ontvangen en betaalde intresten. De nieuwe werkmethode is in overeenstemming met de benadering die ook de betalingsbalans gebruikt.

Een tweede wijziging heeft betrekking op de niet-financiële ondernemingen (S.11). Voortaan worden de

gegevens uit de resultatenrekening van deze ondernemingen gebruikt om de ontvangen en betaalde intresten te ramen. Voordien werden deze stromen afgeleid uit de gekende stromen van andere sectoren of door toepassing van theoretische rendementen op uitstaande bedragen. Het gebruik van rechtstreekse boekhoudkundige informatie zorgt voor een betere registratie van zowel de betaalde als de ontvangen intresten.

Voortaan worden de stromen van betaalde en ontvangen intresten van alle sectoren samen, gebalanceerd op de sector van de gezinnen.

De impact van de revisies voor 1997 is samengevat in onderstaande tabel.

Rente ontvangen door elk van de sectoren (1997, miljoenen BEF)

	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.2
Vóór revisie (a)	150.017	1.674.976	33.870	705.614	1.476	776.679
Na revisie (b)	325.011	1.674.849	35.766	696.070	1.476	661.541
Impact van de revisie (b-a)	174.994	-127	1.896	-9.544	0	-115.138

Rente betaald door elk van de sectoren (1997, miljoenen BEF)

	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.2
Vóór revisie (a)	305.626	1.174.041	709.408	247.579	450	905.528
Na revisie (b)	413.680	1.165.713	705.754	249.918	456	859.192
Impact van de revisie (b-a)	108.054	-8.328	-3.654	2.339	6	-46.336

2.3.3.2 Dividenden (D.421)

De door België netto betaalde dividenden werden opwaarts herzien met 4.721 miljoen frank.

De ramingmethode van dividenden betaald aan ingezetenen en aan het buitenland is aangepast door gebruik te maken van nieuwe bronnen en nieuwe ramingmethodes.

Zo werd voor de sector van de niet-financiële ondernemingen (S.11) de reeks van betaalde en ontvangen dividenden herrekend op basis van het repertorium en van de structuurenquête van de ondernemingen. In die sector zijn voortaan ook de portefeuillemaatschappijen ondergebracht (voordien waren zij ondergebracht in de sector van de financiële ondernemingen).

De sector van de financiële ondernemingen (S.12) is op een aantal punten bijgewerkt:

zoals eerder gemeld, werden de portefeuillemaatschappijen uit deze sector geweerd; de ramingen voor de instellingen voor collectieve belegging zijn gebaseerd op nieuw bronmateriaal

afkomstig van de Commissie voor Bank en Financieuzen;

de financiële holdings werden exacter gedefinieerd, hetgeen de overdracht van een aantal ondernemingen naar de sector van de niet-financiële ondernemingen impliceerde.

Tot slot is de berekeningsmethode voor de dividenden die worden uitgewisseld met de rest van de wereld herzien teneinde een betere coherentie te verzekeren tussen de betalingsbalans en de nationale rekeningen. De nieuw gebruikte methode gaat op basis van een enquête uit van de uitstaande bedragen per land. Op die uitstaande bedragen worden de gemiddelde distributieratio's van dividenden per land toegepast. Deze ratio's zijn representatief voor de verschillende internationale beurzen. De dividenden die werden betaald en ontvangen in het jaar t zijn berekend door het uitstaand bedrag op het einde van het jaar $t-1$ te vermenigvuldigen met de gemiddelde distributieratio voor $t-1$. Dit gebeurt om rekening te houden met de tijdsspanne die verstrikt tussen het moment van realisatie van de winst en het moment van effectieve dividenuitkering.

De impact van het gebruik van nieuwe bronnen en methodologieën is samengevat in de volgende tabellen:

Dividenden ontvangen door elk van de sectoren (1997, miljoenen BEF)

	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.2
Vóór revisie (a)	185.958	123.000	51.707	230.592	0	172.200
Na revisie (b)	259.731	107.920	51.707	219.843	0	148.861
Impact van de revisie (b-a)	73.773	-15.080	0	-10.749	0	-23.339

Dividenden betaald door elk van de sectoren (1997, miljoenen BEF)

	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.2
Vóór revisie (a)	526.613	137.044	0	0	0	99.800
Na revisie (b)	600.872	115.450	0	0	0	71.740
Impact van de revisie (b-a)	74.259	-21.594	0	0	0	-28.060

2.3.3.3 Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen (D.43)

De door België netto 'betaalde' ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen werd naar beneden herzien met 8.114 miljoen frank.

De berekening van de bestedingen maakt gebruik van nieuwe gegevensbronnen omtrent de directe buitenlandse investeringen die het mogelijk maken om de berekeningsmethodes van de ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen bij te werken.

Voor de niet-financiële ondernemingen werd gebruik gemaakt van de structuurenquête en de jaarlijkse enquête over de directe investeringen. Via de structuurenquête worden ondernemingen geïdentificeerd waarvan het kapitaal in buitenlandse handen is; de enquête naar de

directe investeringen verstrekt informatie over het percentage van directe investeringen (voor zover het hoger is dan 10 pct.). Dankzij het gebruik van een formeel steekproefplan voor de structuurenquête kunnen de resultaten worden geëxtrapoleerd voor de gehele economie.

De ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen in verzekeringsondernemingen zijn berekend op basis van de boekhoudkundige gegevens afkomstig van de Controledienst der Verzekeringen.

De financiële tussenpersonen betrokken bij een directe buitenlandse investering worden geïdentificeerd via de jaarlijkse enquête over de directe investeringen.

Hun gegevens worden geput uit de periodieke informatie (schema A) die de kredietinstellingen meedelen.

Om de middelen te ramen wordt een gelijkaardige methode gebruikt. Eerst wordt het resultaat van de door België in het buitenland gecontroleerde ondernemingen geraamd via een "price earnings ratio" (beurskoers/resultaat). Vervolgens worden de uitbetaalde dividenden geraamd via de "Gross dividend Yield" (dividend/beurskoers). De gereserveerde (geherin-

vesteerde) winst wordt afgeleid per verschil (resultaat - dividend). Het aldus geraamde totaalbedrag aan 'middelen' dat toevloet aan de nationale economie wordt verdeeld over de ingezeten sectoren (S.11 en S.12) op basis van het uitstaande bedrag van de in het buitenland aangehouden directe investeringen.

De bekomen resultaten zijn weergegeven in onderstaande tabellen (1997).

Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen 'ontvangen' door elk van de sectoren (1997, miljoenen BEF)

	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.2
Vóór revisie (a)	49.472	11.328	0	0	0	100.300
Na revisie (b)	22.576	5.689	0	0	0	59.651
Impact van de revisie (b-a)	-24.943	-7.592	0	0	0	-40.649

Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen 'betaald' door elk van de sectoren (1997, miljoenen BEF)

	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.2
Vóór revisie (a)	100.104	196	0	0	0	60.800
Na revisie (b)	37.534	22.117	0	0	0	28.265
Impact van de revisie (b-a)	-62.570	21.920	0	0	0	-32.535

2.3.3.4 Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders (D.44)

Het inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders is geraamd op basis van het uitstaand bedrag aan

verzekeringsbons, onderschreven door gezinnen bij Luxemburgse verzekeringsinstellingen. Deze reeks is voor het eerst opgenomen in de nationale rekeningen. Het inkomen (D.44) werd voor 1997 geraamd op 6.404 miljoen frank.

3. CLASSIFICATIES

3.1 CLASSIFICATIE VAN INSTITUTIONELE SECTOREN (S)

Code	Omschrijving
S.1	Totale economie
S.11	Niet-financiële vennootschappen
S.11001	Niet-financiële vennootschappen in handen van de overheid
S.11002	Niet-financiële vennootschappen in handen van de particuliere sector
S.11003	Niet-financiële vennootschappen in handen van het buitenland
S.12	Financiële instellingen
S.121	Centrale bank
S.122	Overige monetaire financiële instellingen
S.12201	In handen van de overheid
S.12202	In handen van de particuliere sector
S.12203	In handen van het buitenland
S.123	Overige financiële intermediairs m.u.v. verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen
S.12301	In handen van de overheid
S.12302	In handen van de particuliere sector
S.12303	In handen van het buitenland
S.124	Financiële hulpbedrijven
S.12401	In handen van de overheid
S.12402	In handen van de particuliere sector
S.12403	In handen van het buitenland
S.125	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen
S.12501	In handen van de overheid
S.12502	In handen van de particuliere sector
S.12503	In handen van het buitenland
S.13	Overheid
S.1311	Centrale overheid
S.1312	Deelstaatoverheid
S.1313	Lagere overheid
S.1314	Wettelijke sociale-verzekeringsinstellingen
S.14	Huishoudens
S.141 + S.142	Huishoudens met inkomen uit zelfstandige bedrijfsuitoefening
S.143	Huishoudens met looninkomen
S.1441	Huishoudens met inkomen uit vermogen
S.1442	Huishoudens met pensioeninkomen
S.1443	Huishoudens met overige inkomensoverdrachten
S.145	Overige
S.15	Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens
S.2	Buitenland
S.21	Europese Unie
S.211	Lidstaten van de EU
S.212	Instellingen van de EU
S.22	Derde landen en internationale organisaties

3.2 CLASSIFICATIE VAN TRANSACTIES EN OVERIGE MUTATIES IN ACTIVA

3.2.1 Classificatie van saldi⁶ (B)

Code	Omschrijving
B.1	Toegevoegde waarde / B.1* Binnenlands product
B.2	Exploitatieoverschot
B.3	Gemengd inkomen
B.4	Inkomen uit bedrijfsuitoefening
B.5	Saldo primaire inkomens / B.5* Nationaal inkomen
B.6	Beschikbaar inkomen
B.7	Alternatief beschikbaar inkomen
B.8	Besparingen
B.9	Vorderingenoverschot (+) c.q. –tekort (-)
B.10	Mutaties in het vermogenssaldo
B.10.1	Mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. besparingen en kapitaaloverdrachten
B.10.2	Mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. overige volumemutaties in activa
B.10.3	Mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. nominale waarderingsverschillen
B.10.31	Mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. neutrale waarderingsverschillen
B.10.32	Mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. reële waarderingsverschillen
B.11	Saldo goederen- en dienstentransacties van het buitenland
B.12	Saldo lopende transacties van het buitenland
B.90	Vermogenssaldo
BF.90	Saldo van vorderingen en schulden

⁶ Alle saldi bruto of netto (met of zonder verbruik van vaste activa) worden gemeten. Aan de code voor een brutosaldo wordt de letter g toegevoegd en aan die voor een nettosaldo de letter n.

3.2.2 Transacties in producten (goederen en diensten) (P)

Code	Omschrijving
P.1	Output
P.11	Marktooutput
P.119	Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)
P.12	Output voor eigen finaal verbruik
P.13	Overige niet-marktooutput
P.131	Betalingen voor overige niet-marktooutput
P.132	Overige niet-marktooutput, overige
P.2	Intermediair verbruik
P.3	Consumptieve bestedingen
P.31	Individuele consumptieve bestedingen
P.32	Collectieve consumptieve bestedingen
P.4	Werkelijke consumptie
P.41	Werkelijke individuele consumptie
P.42	Werkelijke collectieve consumptie
P.5	Investerings (bruto)
P.51	Investerings in vaste activa (bruto)
P.511	Saldo aan- en verkopen van materiële vaste activa
P.5111	Aankopen van nieuwe materiële vaste activa
P.5112	Aankopen van gebruikte materiële vaste activa
P.5113	Verkopen van gebruikte materiële vaste activa
P.512	Saldo aan- en verkopen van immateriële activa
P.5121	Aankopen van nieuwe immateriële activa
P.5122	Aankopen van gebruikte immateriële activa
P.5123	Verkopen van gebruikte immateriële activa
P.513	Toevoegingen aan de waarde van niet-geproduceerde niet-financiële activa
P.5131	Belangrijke verbeteringen aan niet-geproduceerde niet-financiële activa
P.5132	Overdrachtskosten op transacties in niet-geproduceerde niet-financiële activa
P.52	Veranderingen in voorraden
P.53	Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden
P.6	Uitvoer van goederen en diensten
P.61	Uitvoer van goederen
P.62	Uitvoer van diensten
P.7	Invoer van goederen en diensten
P.71	Invoer van goederen
P.72	Invoer van diensten

3.2.3 Verdelingstransacties (D)

Code	Omschrijving
D.1	Beloning van werknemers
D.11	Lonen
D.12	Sociale premies t.l.v. werkgevers
D.121	Werkelijke sociale premies t.l.v. werkgevers
D.122	Toegerekende sociale premies t.l.v. werkgevers
D.2	Belastingen op productie en invoer
D.21	Productgebonden belastingen
D.211	Belasting over de toegevoegde waarde (BTW)
D.212	Belastingen op invoer (exclusief BTW)
D.2121	Invoerrechten
D.2122	Overige belastingen op invoer
D.214	Overige productgebonden belastingen
D.29	Niet-productgebonden belastingen op productie
D.3	Subsidies
D.31	Productgebonden subsidies
D.311	Subsidies op invoer
D.319	Overige productgebonden subsidies
D.39	Niet-productgebonden subsidies
D.4	Inkomen uit vermogen
D.41	Rente
D.42	Winstuitkeringen
D.421	Dividenden
D.422	Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen
D.43	Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen
D.44	Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders
D.45	Inkomen uit grond en minerale reserves
D.5	Belastingen op inkomen, vermogen, ...
D.51	Belastingen op inkomen
D.59	Belastingen op vermogen
D.6	Sociale premies en uitkeringen
D.61	Sociale premies
D.611	Werkelijke sociale premies
D.6111	Werkelijke sociale premies t.l.v. werkgevers
D.61111	Verplichte werkelijke sociale premies t.l.v. werkgevers
D.61112	Vrijwillige werkelijke sociale premies t.l.v. werkgevers
D.6112	Sociale premies t.l.v. werknemers
D.61121	Verplichte sociale premies t.l.v. werknemers
D.61122	Vrijwillige sociale premies t.l.v. werknemers
D.6113	Sociale premies t.l.v. zelfstandigen en niet-werkenden
D.61131	Verplichte sociale premies t.l.v. zelfstandigen en niet-werkenden
D.61132	Vrijwillige sociale premies t.l.v. zelfstandigen en niet-werkenden
D.612	Toegerekende sociale premies
D.62	Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)
D.621	Wettelijke uitkeringen sociale verzekering in geld
D.622	Particuliere uitkeringen sociale verzekering met fondsvorming
D.623	Uitkeringen sociale verzekering rechtstreeks door werkgevers
D.624	Uitkeringen sociale voorziening in geld
D.63	Sociale overdrachten in natura
D.631	Sociale uitkeringen in natura
D.6311	Wettelijke uitkeringen sociale verzekering in natura, vergoedingen

---

D.6312	Wettelijke uitkeringen sociale verzekering in natura, overige
D.63121	Wettelijke uitkeringen sociale verzekering in natura, overige, geleverd door marktproducenten
D.63122	Wettelijke uitkeringen sociale verzekering in natura, overige, geleverd door niet-marktproducenten
D.6313	Uitkeringen sociale voorziening, in natura
D.63131	Uitkeringen sociale voorziening, in natura, geleverd door marktproducenten
D.63132	Uitkeringen sociale voorziening, in natura, geleverd door niet-marktproducenten
D.632	Sociale overdrachten van individuele niet-marktgoederen en –diensten
D.73	Inkomensoverdrachten binnen de overheid
D.74	Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking
D.75	Overige inkomensoverdrachten n.e.g.
D.8	Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering
D.9	Kapitaaloverdrachten
D.91	Vermogensheffingen
D.92	Investeringsbijdragen
D.99	Overige kapitaaloverdrachten

3.2.4 Overige transacties en overige mutaties in activa (K)

Code	Omschrijving
K.1	Verbruik van vaste activa
K.2	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa
K.21	Saldo aan- en verkopen van grond en overige materiële niet-geproduceerde activa
K.211	Aankopen van grond en overige materiële niet-geproduceerde activa
K.212	Verkopen van grond en overige materiële niet-geproduceerde activa
K.22	Saldo aan- en verkopen van immateriële niet-geproduceerde activa
K.221	Aankopen van immateriële niet-geproduceerde activa
K.222	Verkopen van immateriële niet-geproduceerde activa
K.3	Economisch ontstaan van niet-geproduceerde activa
K.4	Economisch ontstaan van geproduceerde activa
K.5	Natuurlijke aanwas van niet in cultuur gebrachte biologische hulpbronnen
K.6	Economisch verlies van niet-geproduceerde activa
K.61	Uitputting van natuurlijke hulpbronnen
K.62	Overig economisch verlies van niet-geproduceerde activa
K.7	Verlies door rampen
K.8	Niet-gecompenseerde confiscaties
K.9	Overige volumemutaties in niet-financiële activa n.e.g.
K.10	Overige volumemutaties in vorderingen en schulden n.e.g.
K.11	Nominale waarderingsverschillen
K.111	Neutrale waarderingsverschillen
K.112	Reële waarderingsverschillen
K.12	Wijzigingen in classificaties en structuur
K.121	Wijzigingen in sectorclassificatie en structuur
K.122	Wijzigingen in de classificatie van activa en passiva
K.1221	Monetisatie/demonetisatie van goud
K.1222	Overige wijzigingen in de classificatie van activa en passiva

3.3 SAMENVOEGING VAN BEDRIJFSTAKKEN

3.3.1 A60

Code	Omschrijving	Referenties NACE Rev. 1
01	Landbouw, jacht en diensten in verband met deze activiteiten	01
02	Bosbouw en diensten in verband met de bosbouw	02
05	Visserij en het kweken van vis en van schaal- en schelpdieren; diensten in verband met de visserij	05
10	Winning van steenkool, bruinkool en turf	10
11	Winning van aardolie en aardgas; diensten in verband met de aardolie- en aardgaswinning	11
12	Winning van uranium- en thoriumerts	12
13	Winning van metaalerts	13
14	Overige winning van delfstoffen	14
15	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	15
16	Vervaardiging van tabaksproducten	16
17	Vervaardiging van textiel	17
18	Vervaardiging van kleding; bereiden en verven van bont	18
19	Looien en bewerken van leer; vervaardiging van koffers, tassen, zadel- en tuigmakerswerk en schoeisel	19
20	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en vlechtwerk	20
21	Vervaardiging van pulp, papier en papierwaren	21
22	Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media	22
23	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	23
24	Vervaardiging van chemische producten	24
25	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	25
26	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	26
27	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	27
28	Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	28
29	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	29
30	Vervaardiging van kantoormachines en computers	30
31	Vervaardiging van elektrische machines en apparaten n.e.g.	31
32	Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur	32
33	Vervaardiging van medische apparatuur en instrumenten, van precisie- en optische instrumenten en van uurwerken	33
34	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	34
35	Vervaardiging van overige transportmiddelen	35
36	Vervaardiging van meubelen; overige industrie	36
37	Recycling	37
40	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en warm water	40
41	Winning, zuivering en distributie van water	41
45	Bouwnijverheid	45
50	Verkoop, onderhoud en reparatie van auto's en motorrijwielen; kleinhandel in motorbrandstoffen	50

51	Groothandel en handelsbemiddeling, m.u.v. de handel in auto's en motorrijwielen	51
52	Kleinhandel m.u.v. de kleinhandel in auto's en motorrijwielen; reparatie van consumentenartikelen	52
55	Hotels en restaurants	55
60	Vervoer te land; vervoer via pijpleidingen	60
61	Vervoer over water	61
62	Luchtvaart	62
63	Vervoerondersteunende activiteiten; reisbureaus	63
64	Post en telecommunicatie	64
65	Financiële instellingen, exclusief het verzekeringswezen en pensioenfondsen	65
66	Verzekeringswezen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen	66
67	Ondersteunende activiteiten i.v.m. financiële instellingen	67
70	Exploitatie van en handel in onroerend goed	70
71	Verhuur van machines en werktuigen zonder bedieningspersoneel en van overige roerende goederen	71
72	Activiteiten i.v.m. computers	72
73	Speur- en ontwikkelingswerk	73
74	Overige zakelijke dienstverlening	74
75	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	75
80	Onderwijs	80
85	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	85
90	Afvalwater- en afvalverzameling	90
91	Verenigingen n.e.g.	91
92	Cultuur, sport en recreatie	92
93	Overige diensten	93
95	Particuliere huishoudens met werknemers	95
99	Extraterritoriale organisaties en lichamen	99

3.3.2 A31

Code	Omschrijving	Referenties NACE Rev. 1
AA	Landbouw, jacht en bosbouw	A
BB	Visserij	B
CA	Winning van energiehoudende delfstoffen	CA
CB	Winning van niet-energiehoudende delfstoffen	CB
DA	Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen	DA
DB	Vervaardiging van textiel en textielproducten	DB
DC	Vervaardiging van leer en producten van leer	DC
DD	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	DD
DE	Vervaardiging van pulp, papier en papierwaren; uitgeverijen en drukkerijen	DE
DF	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	DF
DG	Vervaardiging van chemische producten en van synthetische of kunstmatige vezels	DG
DH	Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	DH
DI	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	DI
DJ	Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal	DJ
DK	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	DK
DL	Vervaardiging van elektrische en optische apparaten en instrumenten	DL
DM	Vervaardiging van transportmiddelen	DM
DN	Overige industrie	DN
EE	Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	EE
FF	Bouwnijverheid	FF
GG	Groothandel en kleinhandel; reparatie van auto's, motorrijwielen en consumentenartikelen	GG
HH	Hotels en restaurants	HH
II	Vervoer, opslag en communicatie	II
JJ	Financiële instellingen	JJ
KK	Exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur en zakelijke dienstverlening	KK
LL	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	LL
MM	Onderwijs	MM
NN	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	NN
OO	Overige gemeenschapsvoorzieningen en sociaal-culturele en persoonlijke diensten	OO
PP	Particuliere huishoudens met werknemers	PP
QQ	Extraterritoriale organisaties en lichamen	QQ

3.3.3 A17

Code	Omschrijving	Referenties NACE Rev. 1
A	Landbouw, jacht en bosbouw	A
B	Visserij	B
C	Winning van delfstoffen	C
D	Industrie	D
E	Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	E
F	Bouwnijverheid	F
G	Groothandel en kleinhandel; reparatie van auto's, motorrijwielen en consumentenartikelen	G
H	Hotels en restaurants	H
I	Vervoer en communicatie	I
J	Financiële instellingen	J
K	Exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur en zakelijke dienstverlening	K
L	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	L
M	Onderwijs	M
N	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	N
O	Overige gemeenschapsvoorzieningen en sociaal-culturele en persoonlijke diensten	O
P	Particuliere huishoudens met werknemers	P
Q	Extraterritoriale organisaties en lichamen	Q

3.3.4 A6

Code	Omschrijving	Referenties NACE Rev. 1
1	Landbouw, jacht en bosbouw; visserij en aquacultuur	
2	Industrie en energie	
3	Bouwnijverheid	
4	Handel, reparatie van auto's, motorrijwielen en consumentenartikelen, hotels en restaurants; vervoer en communicatie	
5	Financiële instellingen, exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur en zakelijke dienstverlening	
6	Overige dienstverlening	L t/m P

3.3.5 A3

Code	Omschrijving	Referenties NACE Rev. 1
1	Landbouw, jacht en bosbouw; visserij en aquacultuur	
2	Industrie, energie en bouwnijverheid	
6	Dienstverlening	G t/m P

3.4 LIJST VAN DE SECTIES EN SUBSECTIES VAN DE ACTIVITEITENNOMENCLATUUR NACE-BEL

Sectie	Sub- sectie	Omschrijving	Afdeling
A		Landbouw, jacht en bosbouw	01, 02
B		Visserij	05
C		Winning van delfstoffen	10 t/m 14
	CA	Winning van energiehoudende delfstoffen	10, 11, 12
	CB	Winning van niet-energiehoudende delfstoffen	13, 14
D		Industrie	15 t/m 37
	DA	Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen	15, 16
	DB	Vervaardiging van textiel en kleding	17, 18
	DC	Leernijverheid en vervaardiging van schoeisel	19
	DD	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	20
	DE	Papier en kartonnijverheid; uitgeverijen en drukkerijen	21, 22
	DF	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	23
	DG	Chemische nijverheid	24
	DH	Rubber- en kunststofnijverheid	25
	DI	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	26
	DJ	Metallurgie en vervaardiging van producten van metaal	27, 28
	DK	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen	29
	DL	Vervaardiging van elektrische en elektronische apparaten en instrumenten	30 t/m 33
	DM	Vervaardiging van transportmiddelen	34, 35
	DN	Overige industrie	36, 37
E		Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	40, 41
F		Bouwnijverheid	45
G		Groothandel en kleinhandel; reparatie van auto's, motorrijwielen en consumentenartikelen	50, 51, 52
H		Hotels en restaurants	55
I		Vervoer, opslag en communicatie	60 t/m 64
J		Financiële instellingen	65, 66, 67
K		Onroerende goederen, verhuur en diensten aan bedrijven	70 t/m 74
L		Openbaar bestuur	75
M		Onderwijs	80
N		Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	85
O		Gemeenschapsvoorzieningen, sociaal-culturele en persoonlijke diensten	90 t/m 93
P		Particuliere huishoudens met werknemers	95
Q		Extraterritoriale organisaties en lichamen	99

3.5 COICOP

Omschrijving	
01	Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken
011	Voedingsmiddelen
0111	Brood en graanproducten
0112	Vlees
0113	Vis
0114	Melk, kaas en eieren
0115	Oliën en vetten
0116	Fruit
0117	Groenten
0118	Suiker, confituur, honig, chocolade en voedingswaren
0119	Voedingsmiddelen n.e.g.
012	Alcoholvrije dranken
0121	Koffie, thee, cacao
0122	Mineraalwater, frisdranken, fruit- en groentesappen
02	Alcoholhoudende dranken en tabak
021	Alcoholhoudende dranken
022	Tabak
03	Kleding en schoeisel
031	Kledingsartikelen
032	Schoeisel
04	Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen
041	Werkelijke woninghuur
042	Toegerekende woninghuur
043	Normaal onderhoud en reparatie woning
044	Watervoorziening en overige diensten i.v.m. woning
045	Elektriciteit, gas en andere brandstoffen
05	Stoffering, huishoudelijke apparaten en onderhoud van woning
051	Meubelen, stoffering, vloerbekleding en reparatie
052	Huishoudtextiel
053	Huishoudtoestellen
054	Vaat- en glaswerk, huishoudelijke artikelen
055	Gereedschap voor huis en tuin
056	Goederen en diensten voor onderhoud van de woning
06	Gezondheidsuitgaven
061	Geneesmiddelen en andere farmaceutische producten, therapeutische apparaten en materialen
062	Diensten van artsen, verpleegsters en andere geschoolden
063	Verpleging in ziekenhuis
07	Transport
071	Aankoop van voertuigen
072	Gebruik van privé-voertuigen
073	Vervoersdiensten

- 08   Communicatie
    - 081   Posterijen
    - 082   Telefoon- en faxtoestellen
    - 083   Telefoon, telegraaf en faxdiensten
  - 09   Recreatie en cultuur
    - 091   Audio-, video-, foto- en gegevensverwerkingsapparaten
    - 092   Andere duurzame recreatiegoederen
    - 093   Andere recreatiegoederen, tuinartikelen, huisdieren
    - 094   Diensten i.v.m. recreatie en cultuur
    - 095   Kranten, boeken en schrijfwaren
    - 096   Pakketreizen
  - 10   Onderwijs
  - 11   Hotels, restaurants en cafés
  - 12   Diverse goederen en diensten
    - 121   Lichamelijke verzorging
    - 123   Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.
    - 124   Sociale diensten
    - 125   Verzekering
    - 126   Financiële diensten n.e.g.
    - 127   Andere diensten n.e.g.
-

3.6 CLASSIFICATIE VAN OVERHEIDSFUNCTIES (COFOG)

Code	Omschrijving
01	Algemeen bestuur
01.1	Wetgevende en uitvoerende organen, financiële en fiscale aangelegenheden, buitenlandse zaken
01.2	Economische hulp aan het buitenland
01.3	Algemene diensten
01.4	Fundamenteel onderzoek
01.5	Onderzoek en ontwikkeling algemeen bestuur
01.6	Algemeen bestuur n.e.g.
01.7	Transacties i.v.m. de openbare schuld
01.8	Algemene overdrachten tussen verschillende bestuurlijke niveaus
02	Defensie
02.1	Defensie (militair)
02.2	Bescherming van de bevolking
02.3	Militaire hulp aan het buitenland
02.4	Onderzoek en ontwikkeling op defensiegebied
02.5	Overige defensieaangelegenheden n.e.g.
03	Openbare orde en veiligheid
03.1	Politie
03.2	Brandweer
03.3	Rechtspraak
03.4	Gevangeniswezen
03.5	Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van openbare orde en veiligheid
03.6	Openbare orde en veiligheid n.e.g.
04	Economische zaken
04.1	Algemene zaken op economisch, commercieel en werkgelegenheidsgebied
04.2	Landbouw, bosbouw, visvangst en jacht
04.3	Brandstoffen en energie
04.4	Mijnbouw, nijverheid en constructie
04.5	Vervoer
04.6	Communicatie
04.7	Andere industrietakken
04.8	Onderzoek en ontwikkeling op economische gebied
04.9	Economische zaken n.e.g.
05	Milieubescherming
05.1	Afvalbeheer
05.2	Beheer van afvalwater
05.3	Vermindering van de milieuverontreiniging
05.4	Bescherming van de biodiversiteit en de landschappen
05.5	Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van milieubescherming
05.6	Milieubescherming n.e.g.
06	Huisvesting en gemeenschapsvoorzieningen
06.1	Huisvestingsprojecten
06.2	Stads- en plattelandsontwikkeling
06.3	Watervoorziening
06.4	Straatverlichting
06.5	Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van huisvesting en gemeenschapsvoorzieningen
06.6	Huisvesting en gemeenschapsvoorzieningen n.e.g.
07	Gezondheid
07.1	Medische producten, toepassingen en uitrusting
07.2	Poliklinische gezondheidszorg
07.3	Ziekenhuizen
07.4	Openbare gezondheidszorg
07.5	Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van gezondheid
07.6	Gezondheid n.e.g.

- 08 Recreatie, cultuur en religie
    - 08.1 Recreatie en sport
    - 08.2 Cultuur
    - 08.3 Diensten van uitgevers en televisie -en radiouitzendingen
    - 08.4 Religieuze en andere gemeenschapsdiensten
    - 08.5 Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van recreatie, cultuur en religie
    - 08.6 Recreatie, cultuur en religie n.e.g.
  - 09 Onderwijs
    - 09.1 Peuter en kleuteronderwijs en basisonderwijs
    - 09.2 Middelbaar onderwijs
    - 09.3 Post-middelbaar (niet-hoger) onderwijs
    - 09.4 Hoger onderwijs
    - 09.5 Onderwijs, niet in te delen naar niveau
    - 09.6 Ondersteunende diensten voor het onderwijs
    - 09.7 Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van onderwijs
    - 09.8 Onderwijs n.e.g.
  - 10 Sociale zekerheid
    - 10.1 Ziekte en handicap
    - 10.2 Bejaarden
    - 10.3 Langstlevenden
    - 10.4 Gezin en kinderen
    - 10.5 Werkloosheid
    - 10.6 Huisvesting
    - 10.7 Sociale uitsluiting n.e.g.
    - 10.8 Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van sociale zekerheid
    - 10.9 Sociale zekerheid n.e.g.
-

3.7 ACTIVITEITENNOMENCLATUREN A3, A6, A17, A31, A60, SUT EN NACE-BEL

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
1	1	A	AA	01	01A1		Landbouw, jacht en bosbouw; visserij en aquacultuur
							Landbouw, jacht en bosbouw
							Landbouw, jacht en aanverwante diensten
						01.1	Akkerbouw en tuinbouw
						+ 01.2	Veeteelt
		+ 01.3	Gemengd bedrijf				
		+ 01.4	Diensten verwant aan de landbouw en de veeteelt				
+ 01.5	Jacht						
				02	02A1	02.0	Bosbouw, bosexploitatie en aanverwante diensten
		B	BB	05	05A1	05.0	Visserij en het kweken van vis en schaal- en schelpdieren
2	2	C	CA	10			Industrie, energie en bouwnijverheid
							Industrie en energie
							Winning van delfstoffen
							Winning van energiehoudende delfstoffen
							Winning van steenkool, bruinkool en turf
					10.1		Winning van steenkool en vervaardiging van steenkoolagglomeraten
					n.s. 10.2		Winning van bruinkool en vervaardiging van bruinkoolagglomeraten
					+ 10.3		Winning van turf en vervaardiging van turfagglomeraten
							Winning van aardolie en aardgas en aanverwante diensten
							Winning van aardolie en aardgas
		+ 11.2		Diensten verwant aan de aardolie- en aardgaswinning			
		Winning van uranium- en thoriumerts					
		Winning van niet-energiehoudende delfstoffen					
		CB	13				Winning van metaalerts
						13.1	Winning van ijzererts
					+ 13.2		Winning van non-ferro metaalerts

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
				14	14A1	14.1 + 14.2 + 14.3 n.s. 14.4 + 14.5	Overige winning van delfstoffen Winning van steen Winning van zand en klei Winning van mineralen voor de chemische en de kunstmestindustrie Productie van zout Overige winning van delfstoffen, n.e.g.
		D	DA	15			Industrie
							Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen
							Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken
					15A1	15.1	Productie en verwerking van vlees en vleesproducten
					15B1	15.2	Verwerking en conservering van vis en vervaardiging van visproducten
					15C1	15.3	Verwerking en conservering van groenten en fruit
					15D1	15.4	Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten
					15E1	15.5	Zuivelnijverheid
					15F1	15.6	Maalderijen en vervaardiging van zetmeel en zetmeelproducten
					15G1	15.7	Vervaardiging van diervoeders
					15H1	15.81 + 15.82	Vervaardiging van brood, vers banketbakkerswerk, beschuit en koekjes Brood en vers banketbakkerswerk Beschuit en koekjes
					15I1	15.83 + 15.84	Vervaardiging van suiker, chocolade en suikerwerk Suiker Chocolade en suikerwerk
					15J1	15.85 + 15.86 + 15.87 + 15.88 + 15.89	Vervaardiging van deegwaren, koffie en thee, en overige voedingsmiddelen Deegwaren Koffie en thee Specerijen, sausen, kruiden Voedingspreparaten, dieetvoeding Overige voedingsmiddelen

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
					15K1	15.91 + 15.92 + 15.93 + 15.94 + 15.95 + 15.96 + 15.97	Vervaardiging van dranken, excl. mineraalwater en frisdranken Gedistilleerde alcoholische dranken Ethylalcohol Wijn Cider e.d. Andere gedistilleerde dranken Brouwerijen Mouterijen
					15L1	15.98	Vervaardiging van mineraalwater en frisdranken
				16	16A1	16.0	Vervaardiging van tabaksproducten
			DB				Vervaardiging van textiel en textielproducten
				17			Vervaardiging van textiel
					17A1	17.1 + 17.2 + 17.3	Bewerken en spinnen van textielvezels, weven van textiel en textielveredeling Bewerken en spinnen van textielvezels Weven van textiel Textielveredeling
					17B1	17.4 + 17.5 + 17.6 + 17.7	Vervaardiging van geconfectioneerde artikelen van textiel excl. kleding, overige textielproducten, gebreide en gehaakte stoffen en artikelen Vervaardiging van geconfectioneerde artikelen van textiel, exclusief kleding Vervaardiging van overige textielproducten Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen Vervaardiging van gebreide en gehaakte artikelen
				18	18A1	18.1 + 18.2 + 18.3	Vervaardiging van kleding en bontnijverheid Vervaardiging van kleding van leer Vervaardiging van overige kleding Bontnijverheid
			DC	19	19A1	19.1 + 19.2 + 19.3	Leernijverheid en vervaardiging van schoeisel Looien en bereiden van leer Vervaardiging van koffers, tassen en dergelijke en van overige artikelen van leer Vervaardiging van schoeisel

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
			DD	20	20A1	20.1 + 20.2 + 20.3 + 20.4 + 20.5	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk Zagen en schaven van hout, impregneren van hout Vervaardiging van panelen en platen van hout Vervaardiging van schrijn- en timmerwerk Vervaardiging van houten emballage Vervaardiging van overige artikelen van hout, van kurk en riet en van vlechtwerk
			DE	21	21A1	21.1 + 21.2	Vervaardiging van pulp, papier en papierwaren; uitgeverijen en drukkerijen Papier- en kartonnijverheid Vervaardiging van papierpulp, papier en karton Vervaardiging van artikelen van papier en karton
				22			Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media
					22A1	22.1	Uitgeverijen
					22B1	22.2 + 22.3	Drukkerijen en aanverwante diensten en reproductie van opgenomen media Drukkerijen en aanverwante diensten Reproductie van opgenomen media
			DF	23	23A1	23.1 + 23.2 + 23.3	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen Vervaardiging van cokesovenproducten Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten Bewerking van splijt- en kweekstoffen
			DG	24			Vervaardiging van chemische producten en van synthetische vezels
					24A1	24.1	Vervaardiging van chemische basisproducten
					24B1	24.2	Vervaardiging van verdelingsmiddelen en van chemische producten voor de landbouw
					24C1	24.3	Vervaardiging van verf, vernis en drukinkt
					24D1	24.4	Farmaceutische nijverheid
					24E1	24.5	Vervaardiging van zeep, was- en poetsmiddelen, parfums en cosmetische artikelen
					24F1	24.6	Vervaardiging van overige chemische producten
					24G1	24.7	Vervaardiging van synthetische en kunstmatige vezels
			DH	25			Vervaardiging van producten van rubber en kunststof
					25A1	25.1	Rubbernijverheid
					25B1	25.2	Vervaardiging van producten van kunststof

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
			DI	26			Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten
					26A1	26.1	Vervaardiging van glas en glaswerk
					26B1	26.2 + 26.3 + 26.4	Vervaardiging van keramische producten Vervaardiging van keramische producten, exclusief tegels, dakpannen en bakstenen Vervaardiging van keramische tegels en plavuizen Vervaardiging van dakpannen, bakstenen en overige producten voor de bouw van gebakken klei
					26C1	26.5	Vervaardiging van cement, kalk en gips
					26D1	26.6 + 26.7 + 26.8	Vervaardiging van artikelen van beton, gips en cement, natuursteen en overige niet-metaalhoudende producten Vervaardiging van artikelen van beton, gips en cement Bewerken van natuursteen Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten
			DJ	27			Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal
							Vervaardiging van metalen in primaire vorm
					27A1	27.1 + 27.2	Vervaardiging van ijzer en staal, ferro-legeringen (EGKS), en buizen Vervaardiging van ijzer en staal en van ferro-legeringen (EGKS) Vervaardiging van buizen
					27B1	27.3 + 27.4 + 27.5	Eerste verwerking van staal, productie van niet-EGKS-ferrolegeringen en non-ferro metalen, en gieten van metalen Eerste verwerking van staal en productie van niet-EGKS-ferrolegeringen Productie van non-ferro metalen Gieten van metalen
				28			Vervaardiging van producten van metaal, excl. machines en apparaten
					28A1	28.1 + 28.2 + 28.3 + 28.4	Vervaardiging van metalen constructiewerken, metalen recipiënten, radiatoren en ketels voor centrale verwarming, stoomketels; smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal Vervaardiging van metalen constructiewerken Vervaardiging van metalen recipiënten; vervaardiging van radiatoren en ketels voor centrale verwarming Vervaardiging van stoomketels Smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie
					28B1	28.5	Oppervlaktebehandeling en bekleding van metaal; algemene metaalbewerking -

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
					28C1		Vervaardiging van scharen, messen, bestekken, gereedschap en ijzerwaren, en overige producten van metaal
						28.6	Vervaardiging van scharen, messen, bestekken, gereedschap en ijzerwaren
						+ 28.7	Vervaardiging van overige producten van metaal
			DK	29			Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.
					29A1	29.1	Vervaardiging van motoren en mechanisch drijfwerk, exclusief motoren voor luchtvaartuigen, motorvoertuigen en motorrijwielen
					29B1	29.2	Vervaardiging van machines voor algemeen gebruik
					29C1		Vervaardiging van machines voor de landbouw en de bosbouw, en gereedschapswerktuigen
						29.3	Vervaardiging van machines voor de landbouw en de bosbouw
						+ 29.4	Vervaardiging van gereedschapswerktuigen
						+ 29.5	Vervaardiging van overige machines voor specifieke doeleinden
						+ 29.6	Vervaardiging van wapens en munitie
					29D1	29.7	Vervaardiging van huishoudapparaten
			DL				Vervaardiging van elektrische en optische apparaten en instrumenten
				30	30A1	30.0	Vervaardiging van kantoormachines en computers
				31			Vervaardiging van elektrische machines en apparaten, n.e.g.
					31A1		Vervaardiging van elektromotoren en elektrische generatoren en transformatoren, schakel- en verdeelinrichtingen, en geïsoleerde kabels en draad
						31.1	Vervaardiging van elektromotoren en van elektrische generatoren en transformatoren
						+ 31.2	Vervaardiging van schakel- en verdeelinrichtingen
						+ 31.3	Vervaardiging van geïsoleerde kabels en draad
					31B1		Vervaardiging van accumulatoren en elektrische batterijen, elektrische lampen en verlichtingsapparaten, en elektrische benodigdheden
						31.4	Vervaardiging van accumulatoren en elektrische batterijen
						+ 31.5	Vervaardiging van elektrische lampen en verlichtingsapparaten
						+ 31.6	Vervaardiging van elektrische benodigdheden
				32	32A1		Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur
						32.1	Vervaardiging van elektronische onderdelen
						+ 32.2	Vervaardiging van zend- en transmissieapparatuur
						+ 32.3	Vervaardiging van audio- en videoapparatuur

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
				33	33A1		Vervaardiging van medische apparatuur, van precisie- en optische instrumenten en van uurwerken
						33.1	Vervaardiging van medische apparatuur en instrumenten en van orthopedische artikelen
						+ 33.2	Vervaardiging van wetenschappelijke en technische instrumenten
						+ 33.3	Vervaardiging van controleapparatuur van industriële processen
						+ 33.4	Vervaardiging van optische instrumenten en van foto- en filmmapparatuur
						+ 33.5	Vervaardiging van uurwerken
			DM				Vervaardiging van transportmiddelen
				34			Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers
					34A1	34.1	Vervaardiging en assemblage van auto's
					34B1		Vervaardiging van carrosserieën, aanhangwagens en caravans, en van onderdelen en accessoires voor auto's
						34.2	Vervaardiging van carrosserieën, aanhangwagens en caravans
						+ 34.3	Vervaardiging van onderdelen en accessoires voor motorvoertuigen en motoren daarvan
				35			Vervaardiging van overige transportmiddelen
					35A1		Scheepsbouw en -reparatie, vervaardiging van rollend materieel voor spoor- en tramwegen en van lucht- en ruimtevaartuigen
						35.1	Scheepsbouw en -reparatie
						+ 35.2	Vervaardiging van rollend materieel voor spoor- en tramwegen
						+ 35.3	Vervaardiging van lucht- en ruimtevaartuigen
					35B1		Vervaardiging van motorrijwielen en rijwielen, en overige transportmiddelen, n.e.g
						35.4	Vervaardiging van motorrijwielen en rijwielen
						+ 35.5	Vervaardiging van overige transportmiddelen, n.e.g.
			DN				Overige industrie
				36			Vervaardiging van meubelen, overige industrie
					36A1	36.1	Vervaardiging van meubels
					36B1	36.2	Bewerking van edelstenen en vervaardiging van juwelen
					36C1		Vervaardiging van muziekinstrumenten, sportartikelen, spellen en speelgoed, en overige industrie
						36.3	Vervaardiging van muziekinstrumenten
						+ 36.4	Vervaardiging van sportartikelen
						+ 36.5	Vervaardiging van spellen en speelgoed
						+ 36.6	Overige industrie

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
				37	37A1	37.1 + 37.2	Recuperatie Recuperatie van recycleerbaar metaalafval Recuperatie van overig recycleerbaar afval
		E	EE	40	40A1	40.1 + 40.2 + 40.3	Productie en distributie van elektriciteit, gas en water Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en warm water Productie en distributie van elektriciteit Productie en distributie van gas Distributie van stoom en warm water; vervaardiging van ijs, niet bestemd voor consumptie
				41	41A1	41.0	Winning, zuivering en distributie van water
	3	F	FF	45			Bouwnijverheid
					45A1	45.1	Het bouwrijp maken van terreinen
					45B1	45.21 + 45.22	Algemene bouwkundige en civieltechnische werken, dakbedekking en bouw van dakconstructies Algemene bouwkunde en civieltechnische werken Dakbedekking en bouw van dakconstructies
					45C1	45.23 + 45.24 + 45.25	Aanleg van spoorwegen, wegen, straten, vliegvelden en sportaccommodaties, waterbouw, en overige werkzaamheden in de bouw Aanleg van spoorwegen, wegen, straten, vliegvelden en sportaccommodaties Waterbouw Overige werkzaamheden in de bouw
					45D1	45.3	Bouwinstallatie
					45E1	45.4 + 45.5	Afwerking van gebouwen, en verhuur van machines voor de bouwnijverheid met bedieningspersoneel Afwerking van gebouwen Verhuur van machines voor de bouwnijverheid met bedieningspersoneel

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
3	4	G	GG	50			Dienstverlening
							Handel, reparatie van auto's, motorrijwielen en consumentenartikelen, hotels en restaurants; vervoer en communicatie
							Groot- en kleinhandel; reparatie van auto's, motorrijwielen en consumentenartikelen
							Verkoop, onderhoud en reparatie van auto's en motorrijwielen; kleinhandel in motorbrandstoffen
					50A1		Handel in auto's, onderhoud en reparatie van auto's, handel in onderdelen en accessoires van auto's, handel in en reparatie van motorrijwielen
						50.1	Handel in auto's
						+ 50.2	Onderhoud en reparatie van auto's
						+ 50.3	Handel in onderdelen en accessoires van auto's
						+ 50.4	Handel in en reparatie van motorrijwielen
					50B1	50.5	Kleinhandel in motorbrandstoffen
				51	51A1	Groothandel en handelsbemiddeling	
					51.1	Handelsbemiddeling	
					+ 51.2	Groothandel in landbouwproducten en levende dieren	
					+ 51.3	Groothandel in voedings- en genotmiddelen	
					+ 51.4	Groothandel in huishoudelijke artikelen	
					+ 51.5	Groothandel in intermediaire producten, afval en schroot	
					+ 51.6	Groothandel in machines, apparaten en toebehoren	
	+ 51.7	Overige groothandel					
	52	52A1	Kleinhandel, reparatie van consumentenartikelen				
		52.1	Niet-gespecialiseerde kleinhandel in winkels				
		+ 52.2	Kleinhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels				
		+ 52.3	Kleinhandel in farmaceutische producten, reukwerk en cosmetica				
		+ 52.4	Overige gespecialiseerde kleinhandel in nieuwe artikelen in winkels				
		+ 52.5	Kleinhandel in tweedehandsgoederen en antiquiteiten in winkels				
		+ 52.6	Kleinhandel, niet in winkels				
		+ 52.7	Reparatie van consumentenartikelen				

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
		H	HH	55			Hotels en restaurants
					55A1	55.1 + 55.2	Hotels en overige accommodaties voor kortstondig verblijf, markt Hotels Overige accommodaties voor kortstondig verblijf
					55B1	55.3 + 55.4 + 55.5	Restaurants, drankgelegenheden, kantines en catering Restaurants Drankgelegenheden Kantines en catering
		I	II	60			Vervoer en communicatie
							Vervoer te land; vervoer via pijpleidingen
					60A1	60.1	Vervoer per spoor
					60B1	60.21 + 60.22 + 60.23	Personenvervoer te land volgens een dienstregeling, taxi's, en overig vervoer van personen te land Personenvervoer te land volgens dienstregeling Taxi's Overig personenvervoer
					60C1	60.24 + 60.3	Goederenvervoer over de weg en verhuisdiensten, en vervoer via pijpleidingen - Goederenvervoer over de weg en verhuisdiensten Vervoer via pijpleidingen
				61			Vervoer over water
					61A1	61.1	Zee- en kustvaart
					61B1	61.2	Binnenvaart
				62	62A1	62.1 + 62.2 + 62.3	Luchtvaart Luchtvaart volgens dienstregeling Luchtvaart zonder dienstregeling Ruimtevaart
				63			Vervoerondersteunende activiteiten; reisbureaus
					63A1	63.3	Reisbureaus en touroperators

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
					63B1		Vrachtbehandeling en opslag, overige vervoerondersteunende activiteiten, organisatie van het vrachtvervoer
						63.1	Vrachtbehandeling en opslag
						+ 63.2	Overige vervoerondersteunende activiteiten
						+ 63.4	Organisatie van het vrachtvervoer
				64			Post en telecommunicatie
					64A1	64.1	Postactiviteiten
					64B1	64.2	Telecommunicatie
	5	J	JJ	65			Financiële instellingen, exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur en zakelijke dienstverlening
							Financiële instellingen
				65A2			Financiële instellingen
						65.1	Geldscheppende financiële instellingen
						+ 65.2	Overige financiële instellingen
				66	66A2	66.0	Verzekeringswezen en pensioenfondsen
				67	67A1		Hulpbedrijven i.v.m. financiële instellingen en het verzekeringswezen
						67.1	Hulpbedrijven i.v.m. financiële instellingen
						+ 67.2	Hulpbedrijven i.v.m. het verzekeringswezen
		K	KK	70	70A1		Exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur en zakelijke dienstverlening
							Verhuur en handel in onroerende goederen
						70.1	Projectontwikkeling en handel in onroerend goed voor eigen rekening
						+ 70.2	Verhuur van eigen onroerend goed
						+ 70.3	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed voor rekening van derden
				71			Verhuur van machines en werktuigen zonder bedieningspersoneel
					71A1		Verhuur van auto's en overige transportmiddelen
						71.1	Verhuur van auto's
						+ 71.2	Verhuur van overige transportmiddelen
					71B1		Verhuur van machines en werktuigen, en overige roerende goederen
						71.3	Verhuur van machines en werktuigen
						+ 71.4	Verhuur van overige roerende goederen

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
				72	72A1	72.1 + 72.2 + 72.3 + 72.4 + 72.5 + 72.6	Informatica en aanverwante activiteiten Computeradviesbureaus Realisatie van programma's en gebruiksklare systemen Gegevensverwerking Databanken Onderhoud en reparatie van computers en van kantoormachines Overige activiteiten in verband met computers
				73		73.1 + 73.2	<i>Speur- en ontwikkelingswerk</i> <i>Natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk</i> <i>Speur- en ontwikkelingswerk i.v.m. sociale en geesteswetenschappen</i>
					73A1		Speur- en ontwikkelingswerk, markt
					73A5		Speur- en ontwikkelingswerk, niet-markt
				74			Overige zakelijke dienstverlening
					74A1	74.11 + 74.12 + 74.13	Rechtskundige dienstverlening, en accountants, boekhouders en belastingconsulenten, markt- en opinieonderzoekbureau's Rechtskundige dienstverlening Accountants, boekhouders en belastingconsulenten Markt- en opinieonderzoekbureau's
					74B1	74.14 + 74.15	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering en beheer, managementactiviteiten van holdings en coördinatiecentra Advies bedrijfsvoering en beheer Managementactiviteiten van holdings en coördinatiecentra
					74C1	74.2 + 74.3	Technisch advies, architecten en ingenieurs, technische testen en analyses - Technisch advies, architecten en ingenieurs Technische testen en analyses
					74D1	74.4	Reclamewezen
					74E1	74.5	Selectie en terbeschikkingstelling van personeel
					74F1	74.6 + 74.7 + 74.8	Opsporings- en beveiligingsdiensten, industriële reiniging, en diverse dienstverlening aan bedrijven Opsporings- en beveiligingsdiensten Industriële reiniging Diverse dienstverlening hoofdzakelijk aan bedrijven

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
	6						Overige dienstverlening
		L	LL	75			Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen
					75A3	75 excl 75.22, 75.3	Openbaar bestuur, excl. defensie en verplichte sociale verzekering
					75B3	75.22	Defensie
					75C3	75.3	Verplichte sociale verzekering
		M	MM	80			<i>Onderwijs</i>
						80.1	<i>Basisonderwijs</i>
						+ 80.2	<i>Voortgezet onderwijs</i>
						+ 80.3	<i>Hoger onderwijs</i>
						+ 80.4	<i>Volwasseneneducatie en overige vormen van onderwijs</i>
					80A1		Onderwijs, markt
					80A3		Openbaar onderwijs
					80A5		Onderwijs, ander niet-markt
		N	NN	85			Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
					85A1	85.1	Gezondheidszorg
					85B1	85.2	Veterinaire diensten
						85.3	<i>Maatschappelijke dienstverlening</i>
					85C1		Maatschappelijke dienstverlening, markt
					85C5		Maatschappelijke dienstverlening, niet-markt
		O	OO				Overige gemeenschapsvoorzieningen en sociaal-culturele en persoonlijke diensten
				90	90A1	90.0	Afvalwater- en afvalverzameling; straatreiniging
				91			<i>Bedrijfs-, werkgevers- en beroepsorganisaties, vakverenigingen, en overige verenigingen</i>
						91.1	<i>Bedrijfs-, werkgevers- en beroepsorganisaties</i>
						+ 91.2	<i>Vakverenigingen</i>
						+ 91.3	<i>Overige verenigingen</i>
					91A1	91.11	Diverse verenigingen, markt
						+ 91.12(p)	
						+ 91.3(p)	
					91A5	91.12(p)	Diverse verenigingen, niet-markt
						+ 91.2	
						+ 91.3(p)	

A3	A6	A17	A31	A60	SUT-tak (A121)	NACE-BEL	Benaming bedrijfstak
				92			Cultuur, sport en recreatie
					92A1		Activiteiten op het gebied van film en video, radio en televisie
						92.1 + 92.2	Activiteiten op het gebied van film en video Radio en televisie
						92.3	<i>Overige activiteiten op het gebied van amusement</i>
					92B1		Overige activiteiten op het gebied van amusement, markt
					92B5		Overige activiteiten op het gebied van amusement, niet-markt
							<i>Persagentschappen, en overige culturele activiteiten</i>
						92.4 + 92.5	<i>Persagentschappen</i> <i>Overige culturele activiteiten</i>
					92C1	92.4 + 92.5(p)	Persagentschappen, en overige culturele activiteiten, markt
					92C5	92.5(p)	Overige culturele activiteiten, niet markt
							<i>Sport en overige recreatie</i>
						92.6 + 92.7	<i>Sport</i> <i>Overige recreatie</i>
					92D1	92.6(p) 92.7	Sport en overige recreatie, markt
					92D5	92.6(p)	Sport, niet markt
					93A1	93.0	Overige diensten
		P	PP	95	95A4	95.0	Particuliere huishoudens met werknemers
							Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)

n.s. = niet significant